

Lastekaitse Liit
Estonian Union for Child Welfare

Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2021

Aruandeaasta algus: 01.01.2021
Aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

Nimi: MTÜ Lastekaitse Liit
Registrikood: 80013442
Aadress: Endla 6-18, Tallinn 10142
Telefon: +372 631 1128
E-post: liit@lastekaitseliit.ee
Veeb: www.lastekaitseliit.ee

Audiitorkontroll: Rödl & Partner Audit OÜ

SAATEKS

2021. aasta oli Lastekaitse Liidu 33. tegevusaasta. Lastekaitse Liit taasloodi 2. oktoobril 1988, mil Viljandi teatris Ugala toimus esimene üldkogu, kus osales üle 250 inimese ning kinnitati liidu eestseisus ja võeti vastu põhikiri.

Käsikäes oma koostööpartneritega on Lastekaitse Liit 33 aasta jooksul ellu kutsunud ja läbi viinud palju olulisi tegevusi. Teiste hulgas ÜRO lapse õiguste konventsiooni ratifitseerimine, lasteombudsmani institutsiooni loomine, tunnustusüritus „Lastega ja lastele“, projekt „Targalt internetis“, programm „Kiusamisest vabaks!“, koolitusseminarid ja lastekaitsetöötajate suvekool „Samal poolel – lapse poolel“, traditsioonilised aastakonverentsid, tasuta õigusabi peredele, lastekaitsepäeva lisamine riiklike tähtpäevade ja lipupäevade loetellu.

2021. aasta oli mõjutatud COVID-19 pandeemiast tingitud piirangutest, mida arvestades viisime paljud tegevused sarnaselt eelmisele aastale läbi veebi teel, jõudes samas palju suurema hulga sihtgrupi esindajateni kui varasemalt. Tegemist oli rekrodilise aastaga seadusloomes osalemise poolest: liit andis 2021. aastal seadusloomesse 35 arvamust. Kommunikatsioonitegevuse poolest paistis aasta silma liidu venekeelse kommunikatsioonivõimekuse tõusuga – enamus olulistest sõnumitest, uudistest, tegevustest, artiklitest ilmus ka vene keeles. Projekti „Igale koolilapsele arvuti“ raames hankisime HTM tegevustoetuse eest 2776 sülearvutit ja andsime need üle 330 koolile üle Eesti. Hoogsalt laienes noortekogu tegevus ja haare. Edukalt viidi ellu programmide „Kiusamisest vabaks!“ ja „Targalt internetis“ tegevusi.

2021. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes on esitatud Lastekaitse Liidu ja tema tütarettevõtte Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ tegevus- ja finantsaruanne. Antakse ülevaade läbi viidud tegevustest nii rahvusvahelisel kui riigisisel tasandil. Samuti kirjeldatakse Lastekaitse Liidu vanematekogu ja noortekogu tegevusi ning liikmeskonnale suunatud ettevõtmisi. Finantsaruanne esitab ülevaate mõlema organisatsiooni majandustegevusest ja toob ära konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koos kõigi vajalike lisadega.

2021. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande tegevusaruannet puudutava osa koostamisse panustasid kõik Lastekaitse Liidu büroo töötajad, finantsaruande koostas liidu pearaamatupidaja Aire Rosenfeldt ning Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ puudutava osa osaühingu juhatuse liige Alar Tamm.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta koostas ülevaatus käigus kokkuvõtte sõltumatu vandeaudiitor Maret Niitla Rödl & Partner Audit OÜ-st.

Suurem osa 2021. aasta tegevustest viidi tavapäraselt ellu riigieelarveliste vahendite toel, sh Sotsiaalministeeriumiga aastateks 2020-2022 sõlmitud strateegilise partnerluse lepingu ning Haridus- ja Teadusministeeriumiga aastateks 2019-2021 strateegiliseks partneriks määramise otsuse alusel sõlmitud riigieelarvelise toetuse kasutamise lepingu kaudu. Euroopa Komisjoni rahalisel toel viidi ellu projekti „Targalt internetis“ tegevused ja SA Eesti Avatud Fondi toel projekt „Lastekaitse Liidu üle-eestilise võrgustiku ja koostöö arendamine ning liikmeskonna kommunikatsioonivõimekuse tugevdamine“. Lisaks nimetatutele toetasid Lastekaitse Liidu tegevusi ka teised rahastajad. Suur tänu selle eest Sotsiaalministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile, Sotsiaalkindlustusametile, SA Avatud Eesti Fondile ja Euroopa Komisjonile.

Jätkuvalt toetas Lastekaitse Liitu rahaliselt ka Eesti Advokatuur ja advokaadid, kes nõustasid lastega peresid perekonnaõiguslikes küsimustes ning edastasid lastega töötavatele spetsialistidele õiguslaseid teadmisi koolitusseminaridel „Samal poolel – lapse poolel“.

Suur tänu kõigile neile, kes samuti toetasid Lastekaitse Liidu tegevusi ja programme: Telia Eesti AS, ACE Logistics Estonia AS, UNICEF Georiga, Asociacion para la Gestion De La Integracion Social, Avatud Eesti Fondi Aktiivsete Kodanike Fond, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, Tallinna Haridusamet, Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo, Eurochild AISBL, Pärnu Linnavalitsus, Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet ja mitmed head annetajad, kes toetasid rahaliselt või esemeliselt (eelkõige arvutite ja nende tarvikutega).

Lugupidamisega

Varje Ojala

MTÜ Lastekaitse Liidu juhatuse liige

SISUKORD

Tegevusaruanne	5
Aasta tegijad	6
Projektikonkurss „Kasvame koos“ 2021.....	6
Tunnustusauhind „Lastega ja lastele“ 2021.....	6
Hea lasteraamat 2020 ja hea noorteraamat 2020.....	6
Lastekaitse Liidu 2021. aasta tegevused	8
Projekt „Targalt internetis“.....	8
Turvalise interneti päev.....	10
Vihjeliin.....	10
Hea nõu lastega peredele.....	11
Lastega töötavate spetsialistide pädevuse tõstmine.....	11
Koolitusseminarid „Samal poolel – lapse poolel“.....	12
Lastekaitsetöötajate suvekool.....	12
Kohaliku tasandi multidistsiplinaarse võrgustiku koolitused „Koostöös lapse heaks“.....	13
Programm „Kiusamisest vabaks!“.....	13
Metoodika „Kiusamisest vabaks!“ põhiväärtused.....	13
„Kiusamisest vabaks!“ tegevused 2021. aastal.....	13
Koolirahu.....	14
Projekt ACF.....	14
UNICEF Georgia.....	15
Projekt TOOL4GENDER.....	15
Ajakiri Märka Last.....	15
Seadusloomes osalemine ja ettepanekud erakondadele.....	15
Teema-aasta ja lapse õiguste kuu.....	16
Uuring „Asendushooldusel elavate laste osalus kogemused“.....	17
Konverents asendushooldusest „Kuidas elad, Eestimaa laps?“.....	17
Loovkonkurss.....	17
Just Filmi lapse õiguste programm.....	17
Rahvusvaheline koostöö.....	17
Lastekaitse Liidu Fond.....	18
Projekt „Igale koolilapsele arvuti“.....	18
Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ tegevused 2021	19
Tegevusaruanne.....	19
Sissejuhatus.....	19
Valdkond.....	19
Ülevaade teenustest.....	19
Töö ja personal.....	23
Lastekaitse Liit organisatsioonina	24
Põhikirjalised tegevused.....	24
Lastekaitse Liidu liikmed.....	24
Üldkogu.....	24
Vanematekogu.....	25
Noortekogu.....	25
Büroo.....	27
Lastekaitse Liidu rahaasjad 2021	28
Rahastusallikad 2021.....	28
Raha kasutamine aastal 2021.....	28
Finantsaruanne	31
Lastekaitse Liidu raamatupidamise aastaaruanne 2021.....	31
Konsolideeritud bilanss.....	31
Konsolideeritud tulemiaruanne.....	32
Konsolideeritud rahavoogude aruanne (otsemeetod).....	33
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne.....	34
Konsolideeritud finantsaruannete lisad.....	35
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted.....	35
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed.....	37
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad.....	37
Lisa 4 Varud.....	37
Lisa 5 Materiaalne põhivara.....	38
Lisa 6 Kasutusrent.....	39
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed.....	39
Lisa 8 Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.....	40

Lisa 9 Annetused ja toetused.....	41
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	43
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	43
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	43
Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused.....	44
Lisa 14 Tööjõukulud.....	44
Lisa 15 Seotud osapooled.....	44
Lisa 16 Liikmete arv	44
Lisa 17 Sündmused pärast aruande kuupäeva.....	45
Lisainformatsioon Lastekaitse Liidu kohta	46
Lisa 18 Bilanss (konsolideerimata)	46
Lisa 19 Tulemiaruanne (konsolideerimata)	47
Lisa 20 Rahavoogude aruanne (otsemeetod) (konsolideerimata).....	48
Lisa 21 Netovara muutuste aruanne (konsolideerimata).....	49
Lastekaitse Liidu aruandeaasta müügitulu jaotus vastavalt Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile (EMTAK)	50
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	

Lastekaitse Liit
Estonian Union for Child Welfare

Tegevusaruanne

TEGEVUSARUANNE

AASTA TEGIJAD

Projektikonkurss „Kasvame koos“ 2021

Projektikonkurss „Kasvame koos“ on suunatud Lastekaitse Liidu liikmeskonnale, et toetada lapsi ja noori kaasavaid uuenduslikke ideid ja algatusi. Projektikonkursile olid oodatud projektid, mille sisuks on praktilised ühised ettevõtmised või tegevused, mis toetavad laste ja pere vaimset tervist, kaasates tegevuste planeerimisse ja elluviimisse noori.

Projektikonkursi „Kasvame koos“ raames toetas Lastekaitse Liit järgmisi ühinguid 300 euro suuruse toetusega projekti kohta: Hiiumaa Lastekaitse Ühing, Türi Lastekaitse Ühing, Pärnumaa Lastekaitse Ühing, Sillamäe Lastekaitse Ühing, Tartu Lastekaitse Ühing ja Audru Lastekaitse Ühing.

Tunnustusauhind „Lastega ja lastele“ 2021

Tunnustusauhinnaga „Lastega ja lastele“ tänatakse ning tunnustatakse inimesi ja organisatsioone, kelle uued algatused või pikemaajaline tegevus on mõjunud positiivselt laste- ja perepoliitika valdkonnas. Auhindu annavad välja Eesti Asenduskodu Töötajate Liit, Eesti Lasterikaste Perede Liit, Lastekaitse Liit, Oma Pere MTÜ, SEB Heategevusfond, Sotsiaalkindlustusamet, Eesti Vabariigi Presidendi Kantselei ja Õiguskantsleri Kantselei. (Vaata lähemalt: tunnustusauhind [Lastega ja lastele.](#))

2021. AASTA LAUREAADID

- Lapse suur tegu - Sander Teras ja Marianne Šnaider, Ave Alamets, Kristina Dobrodeeva ja Alisa Aksenova (MTÜ Maidla Noored)
- Muutuste looja - Helen Tartes-Babkina
- Elutööpreemia - Tiiu Mägi
- Laste- ja noortežürii tunnustus - Heategevusfond Minu Unistuste Päev
- Eripreemia - Anatoli Pljushko
- Lisaks tänati tehtud töö eest - Eesti Laste ja Noorte Diabeedi Ühendus, Eesti Vähahaigete Laste Vanemate Liit, MTÜ-d Enneaegsed Lapsed

Hea lasteraamat 2020 ja hea noorteraamat 2020

Koostöös Lastekaitse Liidu ja Eesti Lastekirjanduse Keskusega valisid lastekirjanduse eksperdid 2020. aastal ilmunud uudiskirjanduse hulgast välja hea lasteraamatu ja neljandat korda ka hea noorteraamatu.

Raamatuid hindasid lastekirjandusega igapäevaselt kokku puutuvad inimesed Eesti Lastekirjanduse Keskusest, Eesti Lugemisühingust, Eesti Noortekirjanduse Ühingust ja Eesti Raamatukoguhoidjate Ühendusest. Lisaks andsid esmakordselt oma lemmiku välja Lastekaitse Liidu noortekogu liikmed. Valik tehti nii eestikeelse laste- ja noortekirjanduse kui ka tõlkekirjanduse hulgast.

Hea lasteraamatu valimist toetas ka Rahva Raamat, kes trükkis ürituse plakatid ning kleepis igale valituks osutunud heale lasteraamatule vastava kleebise.

HEA LASTERAAMAT 2020

VÄIKSEMATELE LASTELE

- Benji Davies „Vanaema linnupoeg“. Kirjastus Rahva Raamat
- Maarja Kangro „Isa kõrvad“. Kirjastus Nähtamatu Ahv
- Triinu Laan „Luukere Juhani juhtumised“. Kirjastus Päike ja Pilv
- Marius Marcinkevičius „Võlujärv“. Kirjastus Hea Lugu
- Piret Raud „Juurtega aed“. Kirjastus Tänapäev
- Anti Saar „Anni asjad“. Kirjastus Kolm Elu
- Anti Saar „Suur koogitegu“. Kirjastus Kolm Elu
- Ilmar Tomusk „Vapper siil“. Kirjastus Tammerraamat

SUUREMATELE LASTELE

- Nat Amore „Koolihoovi miljonäri saladused“. Kirjastus Eesti Raamat
- Kadri Hinrikus „Taks ja Dogi“. Kirjastus Tammerraamat
- Jenny Jägerfeld „Minu suurejooneline elu“. Kirjastus Varrak
- Mika Keränen „Vanemuise väits“. Kirjastus Keropää
- Juhani Püttsepp „On kuu kui kuldne laev“. Kirjastus Tänapäev
- Frauke Scheunemann „Winston: salamissiooniga kõuts“. Kirjastus Tänapäev
- Trudi Trueit „Nebula saladus“. Kirjastus Ühinenud Ajakirjad
- Katrin Väljataga „Ümarmudil otsib kodu“. Kirjastus Tammerraamat

HEA NOORTERAAMAT 2020

- Jenn Bennett „Südame õige kuju“. Heli Kirjastus
- Sarah Crossan „Kuutõus“. Kirjastus Varrak
- Cath Crowley „Sõnad sügavas sinises“. Kirjastus Rahva Raamat
- Catherine Ryan Hyde „Püsi elus!“. Kirjastus Ersen
- Reeli Reinaus „Morten, Emilie ja kadunud maailmad“. Kirjastus Päike ja Pilv
- Victoria Schwab „Kummituste linn“. Kirjastus Rahva Raamat
- Ene Sepp „Lumelinnu surm“. Kirjastus Eesti Raamat – **Lastekaitse Liidu noortekogu lemmik.**

LASTEKAITSE LIIDU 2021. AASTA TEGEVUSED

EESMÄRGID

- Suurendada ühiskonnas sihtrühmade informeeritust ja teadlikkust lapse õiguste sisust ning nende tagamise tähtsusest ajakohase teabe, koolitus-, teavitus- ja arendustegevuse kaudu.
- Tõhustada koostööd lapse õiguste jälgimiseks ja hindamiseks erinevate koostööpartnerite ning sihtrühmade vahel siseriiklikul ning rahvusvahelisel tasandil.
- Tõsta lastega töötavate spetsialistide kompetentsi tegutsemisel laste huvides.
- Luua lastele osalemisvõimalused ühiskonnaelus ja kaasata neid arvamuste avaldamisele, seisukohtade kujundamisele läbi õppe ning praktiliste tegevuste heaolu, õigusi ja arenguvõimalusi puudutavates küsimustes.
- Tagada lapse õiguste sisu arendus, hindamine, koordineeritud koostöö, organisatsiooni võimekus.

Järgnevalt on kokkuvõtlikult esitatud olulisemad Lastekaitse Liidu poolt 2021. aastal elluviidud tegevused.

Projekt „Targalt internetis“

Projekti „Targalt internetis“ eesmärk on kaasa aidata laste ja lapsevanemate targemale internetikasutusele ning laste seksuaalset väärkohtlemist esitava sisuga materjalide leviku tõkestamine internetis. 2021. aastal viisid projekti koostöös ellu Lastekaitse Liit, Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus, Tallinna Tehnikaülikool (TalTech) ja Sotsiaalkindlustusamet. Projekti nõuandvasse kogusse kuulusid 16 organisatsiooni esindajad, sh ministeeriumite, riigiasutuste ning mittetulundusorganisatsioonide ja eraettevõtete esindajad. Projekti rahastasid Euroopa Komisjon ja Sotsiaalministeerium.

PROJEKTI „TARGALT INTERNETIS“ TEGEVUSED 2021. AASTAL

Projekti veebilehe www.targaltinternetis.ee kaudu saavad külastajad infot projekti tegevustest ning tutvuda ja alla laadida projekti raames loodud teabe- ja õppematerjale. Veebileht on eesti-, vene- ja ingliskeelne. Aastal 2021 külastati veebilehte 73 919 korral, kokku oli lehekuvamisi 230 663. Projekti veebilehele lisati 46 uudislugu ja 14 õppe- ja teavitusmaterjali. Projekti Facebooki lehel (<https://www.facebook.com/Targaltinternetis/>) oli 2021. aastal 1166 jälgijat ja sinna laeti 115 uudislugu.

Aasta jooksul loodi lapsevanematele Lastekaitse Liidu poolt üheksa teavitusmaterjali: „Nutiseadmes kasuta ekraanilukku“, „Arvutimängud“, „Arvuti ja nutiseadmete kasutamise ergonoomika“, „Kaheastmeline autentimine“, „Vaata üle oma nutiseadme äpid“, „Võta ette digikoristus“, „Kuidas nutitelefone külma eest kaitsta“, „Küberturvalisuse mäng Spooify“ ja „Mis on seksting“. Kõik materjalid on leitavad lapsevanemate nõuannete lehel: <https://www.targaltinternetis.ee/lapsevanematele/nouanded/>.

Lisaks koostati kokkuvõtlik materjal soovitudest, kuidas lapsevanem saab toetada oma lapse tervislikku ja vastutustundlikku veebikasutust ja –käitumist, mis avaldati 15. mail tähistatava

perepäeva puhul. Perepäeva fookuses oli digitehnoloogia ja perede heaolu <https://www.targaltinternetis.ee/uudised/2021/05/tanase-perepaeva-fookuses-on-digitehnoloogiad-ja-perede-heaolu/> . Teavitumaterjale jagati lisaks veebilehe kaudu ka Targalt internetis ja Lastekaitse Liidu Facebook'i lehe kaudu.

Oktoobris viidi koostöös Telia Eesti esindajaga läbi Telia Lastepaneeli rahvusvahelise uuringu raames töötoad viiendate ja üheksandate klasside õpilastele Tallinna Laagna Gümnaasiumis, Kostivere Põhikoolis ja Tallinna Ühiskoolis. Uuringu eesmärgiks oli teada saada õpilaste kogemusi valeinfo kokkupuutumisest internetis. Uuring viidi samal ajal läbi Põhjamaades ja Balti riikides. Uuringutulemused selgusid 2022. aasta esimesel poolel, kokkuvõttega saab tutvuda [siin](#).

Detsembris avaldati veebilehel www.targaltinternetis.ee veebipõhine Targalt internetis advendikalender (kalender on jaanuarist 2022 leitav www.targaltinternetis.ee/kalender), mille kaudu anti lapsevanematele 24 kasulikku nõuannet ja diginippi enda ja oma lapse nutiseadmete turvalisemaks ja nutikamaks kasutamiseks. Advendikalendris jagati Targalt internetis projekti raames välja antud uusi teavitumaterjale ning mõnel päeval tuletati meelde ka mõni vanem teavitumaterjal, mida saab veel edukalt oma lastega kasutada. Perioodil 01.12.-24.12. vaadati advendikalendrit 4889 korda.

Alates 2021. aasta veebruarist on lasteaedadel, koolidel ja noortekeskustel võimalik koolitusi/loenguid tellida, võttes ühendust neile sobiva koolitajaga. Nimekiri koolitajatest koos kontaktide ja vajaliku info, kellele (lasteaialastele, õpilastele, õpetajatele, lapsevanematele), mis teemadel ja mis regioonis konkreetne koolitaja koolitusi teeb, on üleval projekti veebilehel <https://www.targaltinternetis.ee/opetajatele/koolitused/>. Aasta jooksul toimus kolm õppust koolitajate erialaste teadmiste ja oskuste suurendamiseks.

Jätkus koostöö projektiga „Tunnen, tean, oskan“, mille raames toimus 11 külalistundi Võrumaa lasteaedade koolieelikutele, kus osales kokku 208 last. Koostati teavitumaterjal „Targalt internetis“ laste töövihikusse „Tunnen, tean, oskan“.

22.-24. augustil toimus koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga Nelijärve Puhkekeskuses Targalt internetis noorte suveseminar, kus osalesid noored vanuses 12-16 aastat, kokku 35 inimest. Kolme seminaripäeva jooksul toimusid noortele töötoad valeinfo äratundmises, kuidas olla targalt internetis, mida teha digiprüügiga ning milline on noorte roll ja vastutus, et internet ei läheks hukka.

Lastekaitse Liit on partneriks Telia Eesti küberkiusamise kampaanias „Suurim julgus“. Perioodil august-oktoober osaleti kampaania ettevalmistamise protsessis, sh kampaania veebilehe uuendamises, kampaania idee ja sõnumite väljatöötamises. Kampaania toimus 15.-21. novembril sotsiaalmeedia platvormidel ning TV-kanalites nii eesti kui ka vene keeles.

Lastekaitse Liit ja projekt Targalt internetis oli koostööpartner 22.-29. novembril toimunud üle-eestilise noorsootöö nädala korraldamisel ja läbiviimisel. Noorsootöö nädal keskendus 2021. aastal noorte vaimse tervise ja digitaliseerumise seostele. Nädala raames avaldati Eesti Ekspressi noorte lisa (paberleht), kus ilmus Targalt internetis poolt koostatud test „Kui turvaliselt kasutan oma nutitelefoni?“ ja artikkel „Sotsiaalmeedia vanasõna – enne mõtlen, siis jagan“. Need materjalid avaldati ka veebis.

5.-7. oktoobril toimus veebi vahendusel Euroopa Turvalise Interneti Foorum (Safer Internet Forum), mille raames anti välja ja tutvustati ka kokkuvõtet laste ja noorte fookusgruppidest „Räägi kaasa interneti tuleviku teemal“, kuhu koondati ligikaudu 750 lapse ja noore arvamused ja kogemused digitehnoloogia kasutamisest, sh Eesti noorte arvamused, mis koguti kokku Targalt internetis töötubade käigus juunist augustini. Loe täpsemalt: <https://www.targaltinternetis.ee/uudised/2021/10/raagi-kaasa-interneti-tuleviku-teemal-euroopa-laste-raport/>.

Jätkus koostöö Euroopa võrgustiku Insafe liikmesorganisatsioonidega. Osaleti veebipõhistel koolitusseminaridel ja jagati kogemuspraktikaid. Euroopa veebiplatvormile <https://betterinternetforkids.eu> laeti üles 10 temaatilist aasta jooksul koostatud materjali.

Turvalise interneti päev

9. veebruaril tähistati 176 riigis rahvusvahelist turvalise interneti päeva. Eestis koordineeris turvalise interneti päeva kampaaniat „Targalt internetis“ projekt ning sellel aastal keskenduti kriitilisele mõtlemisele ja valeinfo äratundmisele.

Lastekaitse Liit koostöös Tallinna Tehnikaülikooli, Haridus- ja Noorteametiga ja Sotsiaalkindlustusametiga kutsusid jaanuaris koole, lasteaedasi, noortekeskusi ja raamatukogusid turvalise interneti päeva tähistama ja laste ning noortega interneti- ja nutivahendite kasutamise seotud teemade üle arutama. Veebruaris korraldati nendele ja koos nendega üritusi, tänu millele saadakse nutivahendite kasutamises veelgi targemaks ja pädevamaks. Üleskutse raames jagati koolidele ja lasteaedadele Lastekaitse Liidu poolt koostatud kogumikku „[Turvalise interneti päeva inspiratsioonikogumik 2021](#)“ uute temaatiliste teavitusematerjalidega. Lasteaiad, koolid, noortekeskused ja raamatukogud andsid teada [üritustest](#) (leitavad Eesti kaardil), kus osales üle Eesti kokku enam kui 10 000 last ja noort. Korraldati temaatilisi arutelusid, loenguid, viktoriine, valmistati plakateid jne.

Projekti „Targalt internetis“ eestvedamisel korraldati meediakampaania „[Teeme nii, et valel on lühikesed jalad ka internetis](#)“, mille raames jagati [teavet](#), kuidas info usaldusväärset hinnata ning võimalikku valeinfot ära tunda. Loodi nii eesti- kui ka venekeelne video „Teeme nii, et valel on lühikesed jalad ka internetis“, mida jagati nii sotsiaalmeedias kui ka erinevate telekanalite vahendusel ja mis jõudis Balti riikides umbes kahe miljoni inimeseni.

9. veebruaril korraldati Lastekaitse Liidu, HARNO ja Tallinna Tehnikaülikooli koostöös veebikonverents „Infoühiskond, eetika ja vastutus“, millest võttis osa 175 õpetajat, lapsevanemat ja spetsialisti. Konverentsi fookuses oli valeinformatsioon, sellega seonduvad probleemid ja küsimus, kuidas harida noort vastutustundlikuks infoühiskonna liikmeks. Konverentsi kava ja salvestuse leiab veebilehelt:

<https://www.targaltinternetis.ee/event/konverents-infouhiskond-eeetika-ja-vastutus/>.

Turvalise interneti päevaks valmis Targalt internetis projekti raames Valede jahi e-test Kahoot keskkonnas ja õpilased olid kutsutud osalema meemikonkursil „Päriselu internetis vs kujutus“. Lisaks korraldas Tallinna Tehnikaülikool õpilastele KüberNööpnõela võistluse ja KüberPähkli uuringu, mis oli suunatud liitsustatud õppekavaga klassidele ja koolidele.

Turvalise interneti päeval anti välja Lastekaitse Liidu veebiajakirja Märka Last temaatiline eriväljaanne Targalt internetis (<https://www.targaltinternetis.ee/uudised/2020/02/loe-marka-last-ajakirja-targalt-internetis-valjaannet/>), temaatiliste artiklitega, mis seekord keskendusid peamiselt distantsõppega seotud väljakutsetele, noorte kaasamisele, kuidas õpetada last infot kriitiliselt hindama ja kuidas valedel hoog maha võtta.

Vihjeliin

Lastekaitse Liit haldab veebipõhist tasuta teenust <https://vihjeliin.ee>, kuhu internetikasutajad saavad anda teada veebilehest, mis sisaldab laste seksuaalset väärkohtlemist esitavat materjali. Vihjeliini tegevuse eesmärk on tõkestada sellise materjali levikut internetis. Saabunud teate sisu hinnatakse ning info taolisest ebaseaduslikust materjalist veebikeskkonnas edastatakse Politsei- ja Piirivalveameti kontaktisikule. Välisriigis majutatud veebilehe korral saadetakse vastav teave assotsiatsiooni INHOPE andmevahetussüsteemi ICCAM kaudu vastava riigi vihjeliinile.

2021. aastal edastati vihjeliinile nii veebivormi kui ka ICCAM teabevahetussüsteemi kaudu 893 teadet, millest 484 sisaldas teavet laste seksuaalset väärkohtlemist esitavast veebikeskkonnast. Siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö tulemusena õiguskaitsesutuste

ning teenuste pakkujatega eemaldati ebaseaduslik materjal veebist või suleti vastav veebikeskkond. Eesti vihjeliini töö statistika on avalikkusele kättesaadav: <https://vihjeliin.targaltinternetis.ee/statistika/>.

18. novembril, laste seksuaalse väärkohtlemise vastasel päeval, toimus vihjeliini teavituskampaania, mille raames avaldati avalikkusele [vihjeliini statistika ja pressiteate](#).

Jätkus kahepoolne koostöö Kanada organisatsiooniga Canadian Centre for Child Protection laste seksuaalset väärkohtlemist esitava materjali leviku tõkestamiseks internetis.

Hea nõu lastega peredele

Projekt „[Hea nõu lastega peredele](#)“ keskendub ennekõike majanduslikult kindlustamata lastega peredele tasuta õigusabi osutamisele, samuti õigusteenuse kättesaadavuse parandamisele ja õigusteadlikkuse suurendamisele tervikuna. Projekt on toimunud alates 02.06.2010 ja tasuta nõu on saanud kokku ca 2000 inimest.

Koostöös Eesti Advokatuuriga ja advokaatide pro bono panusel osutati ajavahemikul 06.01.-15.12.2021 kokku **rekordiliselt 217 nõustamist**. Venekeelseid nõustatavaid oli 60 (venekeelsete klientide arv on võrreldes eelnevate aastatega oluliselt tõusnud). Nõustamised toimusid lähtuvalt COVID-19st tingitud olukorrast paindlikult telefoni teel.

Teemad, millega käesoleval perioodil nõustamisele registreeruti: hooldusõigus (sh peatamine, piiramine, ainuhooldusõigus, taastamine, vanemad võimetud teostama haiguse tõttu, ühe vanema haiguslik seisund/sõltuvushäire); elatis (täitmine, elatisabi taotlemine, vähendamine; suurendamine; üks vanem raske puudega, elatismiinum ja peretoetuste arvestamine, kiirmenetlus); otsustusõigus (lapse elukoht, alusharidus, erivajadustega lapse haridus, rehabilitatsiooniplaani täitmine); varalised küsimused (sh ühised laenud, ühise elamispiinnaga seonduv, ühisvara, sh jagamine); pärimine (nii alaealine pärija, pärandvara jagamine, testeerimine); piiriüleised juhtumid (sh elatis, suhtluskord, otsustusõigus); eestkoste; lapsendamine; puudega lapse õigused; lapse õigused suhetes vanematega; isaduse tuvastamine; lapse õigus mitte oma vanemaga kohtuda; vanavanemate õigused; vägivald lapse vastu (teise lapse vanem); vanema hooletus, st ei vii last lasteaeda, arsti juurde; lähisuhtevägivald; lähenemiskeeld; küsimused korteriühistu ja lapse õigustega (nt KÜ territooriumil mängimine jm); lapse nime muutmise; alaealise kinnipeetava õigused; ametnike/ametiasutuste väidetavad rikkumised (perearst, lastekaitsetöötaja, KOV, SKA, noorsoopolitsei, kool, lastehoid). Jätkuvalt on väga palju elatise ja suhtluskorraga seonduvaid küsimusi (elatis ongi vaieldamatult kõige populaarsem teema). Eraldi saab välja tuua pärimisega seonduvate teemade mahu kasvu võrreldes eelnevate aastatega. Teisel poolaastal oli varasemast rohkem piiriüleseid küsimusi.

Nõustamistel esile kerkinud probleemidest ilmus veebiajakirjas Märka Last neli temaatilist artiklit, mis tõlgiti ka vene keelde ja lisati [kodulehe](#) alalehele „Hea nõu lastega peredele“.

Lastekaitse Liit on väga tänulik, et advokaadid olid valmis tulema kaasa [üleskutsega pakkuda COVID19 perioodil täiendavat tuge lapsevanematele ja suurendama nõustamiste mahtu perioodil aprill-juuli 2021](#).

Lastega töötavate spetsialistide pädevuse tõstmine

Aastal 2021 jätkas Lastekaitse Liit lastega töötavate spetsialistide teadmiste täiendamist läbi koolitusseminaride sarja „Samal poolel – lapse poolel“. Koostöös partneritega viidi ellu järjekorras teine lastekaitsetöötajate suvekool.

Jätkusid kohaliku tasandi multidistsiplinaarse võrgustiku koolitused „Koostöös lapse heaks“, mis viidi läbi kolmes omavalitsuses ja said positiivse tagasiside.

Koolituseminarid „Samal poolel – lapse poolel“

Aastal 2021 viidi koostöös Sotsiaalkindlustusameti, Eesti Advokatuuri ja Sotsiaalministeeriumiga läbi kaks õigusosalast seminari sarjas „Samal poolel – lapse poolel“. Teemade valikul lähtuti eelnevalt lastekaitsetöötajatelt kogutud tagasisidest. Seminaridele anti väga hea tagasiside.

Sarja 15. seminaril alateemaga „Lastekaitse ja meediasuhtlus“, mis toimus 14. mail COVID-19 olukorrast tingituna veebis, osales kokku 133 erialaspetsialisti. Arutelu all olid järgmised teemad: mis on avalik huvi (BFM'i projektijuht Katrin Saks), omavalitsuse roll lapse õiguste ja heaolu alases suhtluses (Pärnu Linnavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja Tõnu Poopuu). Vastuse sai igipõline küsimus, kes või mis kaitseb lastekaitsetöötajat meediasuhtluses (Advokaadibüroo TRINITI vandeadvokaat Maarja Pild). Ekspertide kaasabil lahendati näidisjuhtumeid ja jagati praktilisi suuniseid suhtlemiseks meediaga. Oma kogemusi jagas Lauri Linnamäe Cloud Media Kommunikatsioonibüroost. Seminariks valmis praktiline tööriist „[Meediasuhtluse ABC lastekaitsetöötajale](#)“.

Vaata veel: <https://www.lastekaitseliit.ee/et/2021/05/tanase-samal-poleel-lapse-poleel-seminari-alateemaks-on-lastekaitse-ja-meediasuhtlus/>.

Sarja 16. seminaril alateemaga „Lähisuhtevägivald ja lastekaitse“, mis toimus 25. novembril COVID-19 olukorrast tingituna veebis, osales kokku 150 lastekaitsetöötajat 62 KOV'ist. Kesksete teemad: lähisuhtevägivald (LSV) mõju lapsele ning lastekaitsetöötaja roll LSV-juhtumite puhul. Seminaril tegid ettekanded Sotsiaalministeeriumi võrdsuspoliitika osakonna ohvriabi poliitika juht Kristiina Luht, riigiprokurör Karin Talviste Riigiprokuratuuri järelevalveosakonnast, lastekaitsepeaspetsialist Kati Valma Nõmme Linnaosa Valitsusest, ekspert Anne Haller Sotsiaalkindlustusameti (SKA) Ohvriabi ohvriabi ja ennetusteenuste osakonnast ning SKA vägivallast loobumise toetamise teenuse (endine tugiliin) juht Heldi McCaskill koos tugiliini nõustaja Tõnis Palgiga. Kohtuniku vaate andis edasi Pärnu Maakohtu kohtunik Leanika Tamm. Koolitusetekande tegi kliiniline psühholoog Mariana Saksniit, kes käsitles oma ettekandes muu hulgas lähisuhtevägivald mõju lapsele.

Vaata veel: <https://www.lastekaitseliit.ee/et/2021/11/tanase-samal-poleel-lapse-poleel-seminari-alateemaks-on-lahisuhtevagivald-ja-lastekaitse/>

Lastekaitsetöötajate suvekool

Lastekaitsetöötajate suvekool Samal poolel – lapse poolel koostöös TAI, SKA, SOM'iga toimus COVID-19 tingitud põhjustel 24.-25.08.2021 veebis (täisprogrammiga), rõhuasetusega laste osalusel ja kaasamisel, vaimsel tervisel, lapsesõbraliku lastekaitsetöö toetamisel ja teistel lastekaitsetöötajate igapäevatööks vajalikel teemadel. Iga osaleja sai osaleda kahel päeval kokku kahes praktilises töötoas ja osa seitsmest ettekandest, ülevaatest lastekaitsetöötajate mainekujunduskampaania osas, ning osaleda lastekaitsetöötajate kutseühingu algatuskoosolekul. Tervitusetekande tegi peaminister Kaja Kallas.

Osales 120 lastekaitsetööga seotud spetsialisti üle Eesti ja spetsialistid SKA lastekaitse osakonnast.

Vaata veel: <https://www.lastekaitseliit.ee/et/2021/08/peaminister-kaja-kallas-lastekaitsetootajate-suvekoolis-lastekaitse-on-abi-mitte-karistus/>

Kohaliku tasandi multidistsiplinaarse võrgustiku koolitused „Koostöös lapse heaks“

Lastekaitse Liit viis 2021. aastal kolmes kohalikus omavalitsuses (Pärnu linn, Kadrina ja Türi vald) läbi kohaliku tasandi multidistsiplinaarse võrgustiku koolitused „Koostöös lapse heaks“. Koolitustele eelnes lapse heaolu toetava multidistsiplinaarse võrgustiku kaardistus ja analüüs koolitajatele, et kohendada koolitus vastava omavalitsuse vajadustele. Tagasiside oli väga hea.

Pärast koolitusi edastas Lastekaitse Liit projektis osalenud vallavalitsustele soovitusel multidistsiplinaarse koostöö edendamiseks kohalikul tasandil, mis koostati koolitusele eelnenud küsitluse, koolituse käigus saadud sisendi ja tagasiside analüüsist ilmnenu info põhjal. Omavalitsuste tagasisidest selgus, et soovitusi on kasutatud näiteks arengukava koostamisel, uue lastekaitsetöötaja ametikoha loomisel jms.

Vaata lähemalt näiteks: <https://www.lastekaitseliit.ee/et/2021/10/turi-valla-laste-ja-perede-heaolu-vorgustik-tugevdab-koostood/>

Programm „Kiusamisest vabaks!“

„Kiusamisest vabaks!“ (*Free of Bullying*) on välja töötatud 2007. aastal Taani Roskilde Ülikooli teadlaste poolt koostöös *Save the Children Denmark* ja Taani kroonprintsessi fondiga *The Mary Foundation*. Programmi eestvedajaks Eestis on MTÜ Lastekaitse Liit Eesti lasteaedades alates 2010, koolides alates 2013 ning sõimerühmades ja lastehoidudes alates 2018.

Programmi kasutamisel areneb lastekollektiivis kiusamist ennetav käitumiskultuur: lapsed suhtuvad üksteistesse sallivalt, austavalt, hoolivalt, julgedes kaitsta kiusamise korral kaaslast, kes seda ise ei suuda. „Kiusamisest vabaks!“ on suunatud lastele, spetsialistidele, lapsevanematele.

Metoodika „Kiusamisest vabaks!“ põhiväärtused

SALLIVUS. Arvestame üksteise erinevustega ja kohtleme teineteist võrdsetena.

AUSTUS. Arvestame kaaslastega ja oleme oma viisaka käitumisega teineteisele eeskujuks.

HOOLIVUS. Näitame kaaslaste suhtes üles huvi ja abivalmidust.

JULGUS. Jääme endale kindlaks ja kaitseme üksteist ebaõigluse eest.

„Kiusamisest vabaks!“ tegevused 2021. aastal

2021. aastal liitus programmiga 8 uut lasteaeda, 3 uut kooli, 16 uut lapsehoidu ja lasteaeda alla 3-aastaste laste rühmadega. 2021. aasta lõpuks on Eestis „Kiusamisest vabaks!“ rakendamise õiguse saanud **üle 700 haridusasutuse**: 499 lasteaeda, 163 kooli ning 69 lapsehoidu ja lasteaeda programmi rakendamiseks alla 3-aastaste laste rühmades.

2021. aastal korraldati programmi „Kiusamisest vabaks!“ meeskonna poolt **32 põhi- ja jätku- ja täiendkoolitust**, kus osales umbes **1400 haridusvaldkonna töötajat**. Korraldati 7 põhi- ja 5 jätkukoolitust lasteaedade meeskondadele; 3 põhi- ja 3 jätkukoolitust lasteaedade sõimerühmadele ja lapsehoidudele; 2 täiendkoolitust lasteaedadele; 3 põhi- ja 4 jätkukoolitust koolide meeskondadele; 5 kogukooli koolitust, kus osalesid nii pedagoogiline kui tehniline personal, koolide juhtkond ning lastevanemate esindajad hoolekogudest. Programmikoolitused toimusid Tallinnas, Narvas ning Zoomi veebikeskkonnas eesti ja vene keeles.

2021. aastal sõlmiti kooli ja koolieelsete haridusasutustega koostöökokkulepped programmi „Kiusamisest vabaks!“ elluviimiseks asutuseterviklikult. Aastal 2021 pakuti **kiusamise ennetamiseks temaatilisi tunnikavasid** nii koolidele kui ka koolieelsetele haridusasutustele.

2021. aastal loodi **uus veebileht** www.kiusamisestvabaks.ee koos õpetajate platvormiga programmi metoodilise materjali hoidmiseks ja mugavamaks kasutamiseks. Samal aastal uuendati eestikeelse metoodilise kohvri materjalid koolidele ja 0-3-aastastele lastele, töötati välja eesti ja vene keeles **uusi metoodilisi materjale**: „10 veebipõhist mängu töötamiseks lasterühmadega“, „Sõber Karu mosaiik“, „Sõber Karu diplom“, õppevideod „Miks toimub kiusamine?“ ja „Keda joonistas Sõber Karu?“, album „Sõber Karu külastab laste kodusid“ rühma või klassi ühtekuuluvustunde hoidmiseks ja koostöö käivitamiseks lastevanematega.

21. septembril 2021 toimus Tallinnas Põhjamaade Ministrite Nõukogu projekti raames „Nordic-Baltic Free of Bullying network cooperation“ Estonia Talveaias tänuüritus haridusvaldkonna spetsialistidele, kes panustavad igapäevaselt programmi „Kiusamisest vabaks!“ sõnumite levitamisse ja innustavad teisi tegelema väärtuskasvatuse ning kiusamise ennetamisega.

2021. aastal osales programmi „Kiusamisest vabaks!“ meeskond Kiusamisvaba Haridustee Koalitsiooni tegevustes, haridusliikumiste võrgustikes ja rahvusvahelises „Free of Bullying“ võrgustikus.

Koolirahu

1. septembril 2021 kuulutati koolirahu välja kahekümne kolmandat korda Keilas. 2021/2022. õppeaasta koolirahu leping sõlmiti Lastekaitse Liidu, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Keila linna, Eesti Õpilasesinduse Liidu, Noorteühendus TORE, SA Kiusamisvaba Kooli, Integratsiooni SA, MTÜ Vaikuseminutid vahel.

Üleriigiline koolirahu kuulutati Keila linna esindajate juhtimisel välja pidulikul tseremoonial Keila Kooli esisel väljakul, sündmus kanti otseülekanadena üle telesilla vahendusel. Seekordse õppeaasta koolirahu tunnuslauseks - sloganiks – oli: „Alati toeks ja abiks!“. Meeldejäävaks esinejaks tseremoonial oli Keila Kooli abiturient Tähte Paalaroos, kelle kõnet saab lugeda [SIIT](#)

Youtube otseülekannde link: <https://youtu.be/rLZCvedxpdQ>.

Koolidel oli võimalik koolirahuga liitumiseks välja trükkida [plakat](#), mille sai meeldetuletuseks asetada kooli seinale.

Koolirahu lepinguga liitus sellel õppeaastal kokku 246 kooli, milles õpib 48 885 õpilast.

Projekt ACF

01.04.2020-30.04.2021 toimus SA Avatud Eesti Fond poolt rahastatud projekt „Lastekaitse Liidu üle-eestilise võrgustiku ja koostöö arendamine ning liikmeskonna kommunikatsioonivõimekuse tugevdamine“, mis on suunatud Lastekaitse Liidu liikmetöö, võrgustikutöö ja sisekommunikatsiooni arendamiseks.

Projekt on suunatud Lastekaitse Liidu 2019-2022 strateegias püstitatud arengueesmärkide täitmisele.

UNICEF Georgia

Georgia lapsohvrite ja vägivalla tunnistajate multidistsiplinaarse ja asutustevahelise teenuse loomise ekspertabi.

Projekti eesmärk on arendada Georgia kahes linnas - Tbilisis ja Kutaisis - välja lastemajad (Barnahus). Selleks aitavad Eesti eksperdid UNICEFi ning nende kohalikke partnereid Georgia valitsusest, prokuratuurist, politseist, sotsiaal- ja meditsiinisüsteemist teenuse käivitamiseks vajalike praktikate juurutamisel, toetades kohalikke, koolitades ja superviseerides.

2021. aasta tegevused.

1. Töötati välja töötajate töökorra ja töödokumendid.
2. Viidi läbi Lastemaja spetsialistide ja koolitajate koolitused (osaliselt ka 2022. a).

Projekt TOOL4GENDER

Rahvusvahelise projekti TOOL4GENDER (Tools to Support Teachers and Educational Institutions in the Prevention of Gender Violence) eesmärk on tõsta teadlikkust ja harida erinevates valdkondades tegutsevaid spetsialiste (õpetajad, psühholoogid, sotsiaalpedagoogid, koolituskeskuste personal) soolise vägivalla, selle vormide ja leviku kohta ning seeläbi ennetada soolise vägivalla juhtumeid 8-16-aastaste seas.

Projekt viidi ellu ajavahemikul september 2019 kuni september 2021 rahvusvahelise projektimeeskonna poolt, mida koordineeris Asociacion Para La Gestion De La Integracion Social (GINSO, Hispaania). Lisaks Lastekaitse Liidule olid projekti partnerid veel Sociedad Espanola De Asistencia Sociosanitaria De Valencia (Hispaania), Senior Europa Sociedad Limitada (Hispaania), Save the Children Romania (Rumeenia), Branch Dolj, Heron Digital Education & Mathisis LTD (Küpros), I.R.E.S. – Istituto Di Ricerche Economiche E Sociali Del Friuli Venezia Giulia Impresa Sociale (Itaalia).

Projekti rahastas Euroopa Liit läbi Erasmus+ programmi.

2021. aastal valmis projekti raames virtuaalne õppimiskeskond lastega tegelevatele spetsialistidele ja rakendus lastele tervete suhete ja vägivaldsete suhete äratundmiseks.

Materjalid on kättesaadavad projekti kodulehel: <https://www.tool4gender.eu/>

Ajakiri Märka Last

2021. aastal ilmunud numbrid

- [„Targalt Internetis“ erinumber](#)
- [Lastekaitsepäeva erinumber](#)
- [„Kiusamisest vabaks!“ erinumber](#)
- [Asendushoolduse teemaline erinumber](#)

Seadusloomes osalemine ja ettepanekud erakondadele

Aasta 2021 oli rekordiline - Lastekaitse Liit esitas kokku **35 arvamust seadusloomes**. Kõik arvamused on leitavad [SIIT](#).

Sisendid anti täiendavalt: EAPN Eesti Vaesuse raportile; European Commission: Study on the economic implementing framework of a possible EU Child Guarantee Scheme including its financial foundation – Eurochild'ile ja Euroopa Komisjonile; UPR'i raames huvikaitseplaani elluviimiseks nii ÜRO's kui siseriiklikult Inimõiguste Keskusele; IKlubis - Innoprogrammi

lahendusettepanekud (laste vaimne tervis); Eesti Inimarengu aruande 2023 peatükkide arutelul ja ideekorjel (laste vaimne tervis); Sotsiaalministeeriumile laste ja perede vaimse tervise kaardistusel; ettepanekud Sotsiaalkindlustusametile perelepitusteemalise konverentsi ettevalmistusel ja SKA infomaterjali "Vanema juhend – teave ja tugi lahkumisele lastega perekondadele" levitamiseks; ekspertarvamus TAI projekti „Lastega töötavate spetsialistide koolitamine laste vaimse tervise probleemide märkamiseks ja tõhusamaks abistamiseks“ raames koolitusvajaduse analüüsiks; ajakirja Sotsiaaltöö artiklisse sotsiaaltöökoostöö arengust (TLÜ ja Lastekaitse Liidu koostöö); Vanglate osakonnale Viru Vangla vanglakomisjoni töö raames ettepanekute tegemine seoses hariduse mitmekülgsema tagamisega; Kutsekojale OSKA sotsiaaltöö uuringu eksperdikogus (sh lastekaitsetöötajate perspektiiv); Justiitsministeeriumile Viru Vanglakomisjoni poolt esitatud arvamusel vangistusseaduse ja kriminaalhooldusseaduse muutmise seaduse eelnõule; Justiitsministeeriumile aruteluks noorte õigusrikkujate uuringute ja uute sihtide teemal.

Liit oli 2021 **aktiivne ka huvikaitses**: 25. jaanuaril 2021 esitas MTÜ Lastekaitse Liit omapoolse arvamusel koalitsioonilepingule; 17. märtsil 2021 tegi MTÜ Lastekaitse Liit pöördumise „Aeg on kuulata hääletute hääli“ Riigikogu, Vabariigi Valitsuse ja avalikkuse poole. Pöördumine sai laia meediakajastuse; 24. märtsil 2021 esitas MTÜ Lastekaitse Liit Sotsiaalministeeriumile ja Eesti Valdade ja Linnade Liidule, aga ka Riigikogu sotsiaalkomisjonile, Sotsiaalkindlustusametile ja Tervise Arengu Instituudile omapoolsed ettepanekud lisameetmeteks lapsevanemate toetamisel, 1. juunil pöördumine avalikkusele: „Lapsed ei ole ainult meie tulevik, vaid ka olevik“.

Lastekaitsetöötajate toetuseks tegi Lastekaitse Liit 2021 eraldi pöördumised: ESTA märgukirjale Vabariigi Valitsusele lisarahastuse planeerimiseks sotsiaalvaldkonna töötajate leevendusmeetmeteks 2022. aasta eelarvest; Sotsiaalministeeriumile omapoolse täienduse Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni (ESTA) pöördumisele sotsiaalala töötajate töötasude, töötingimuste ning professionaalse arengu toetamise küsimuses; 17. märtsil 2021 tegi MTÜ Lastekaitse Liit pöördumise „Aeg on kuulata hääletute hääli“ Riigikogu, Vabariigi Valitsuse ja avalikkuse poole, kus ühe sihtgrupina olid välja toodud lastekaitsetöötajad.

Eesti Inimõiguse Keskuse aruandes Inimõigused Eestis 2022 avaldati Lastekaitse Liidu esindaja H.Saar'e koostatud peatükk Lapse õigused 2020-2021, mille täisversioon leitav [siit](#).

Teema-aasta ja lapse õiguste kuu

SOM partnerluse raames oli aasta 2021 teemaks asendushooldus, mille raames viis liit läbi uuringu „Asendushooldusel elavate laste osaluskoogemused“. Toimusid aastakonverents ja laste loovkonkurss.

Lapse õiguste kuu raames ilmus Märka Last asendushoolduse-temaatilise kaksikkeelse veebiajakirjana.

Viidi läbi laste loovkonkurss, tähistamaks muu hulgas ka LÕK'i 30. aastapäeva Eestis.

Teema-aastale lisaväärtuse andmiseks ning kogukondades asendushoolduse teemaatika võimendamiseks toimus Kõmsi Rahvamaja eestvedamisel ja Lastekaitse Liidu abil üle-eestiline heategevuslik üleskutse valmistada asendushooldusel viibivatele lastele kaisukaid.

Koostööd tehti 20. sünnipäeva pidava Tallinna Lastekoduga. Toimus kaisukate näitus, lastekaitsepäevale eelnev üritus.

Uuring „Asendushooldusel elavate laste osaluskogemused“

Uuringu eesmärk oli suurendada teadlikkust asendushooldusel kasvavate laste (hooldusperedes ja asenduskodudes, sh perekodudes) osalemiskogemustest nende elu puudutavates otsustes, selgitades välja ka tingimused, milles laste osalemine realiseerub.

Uuringus osales 160 asendushooldusel elavat last vanuses 10–16 eluaastat. Uuring algas ettevalmistavate vestlustega, kus asendushoolduse kogemusega lastelt ja noortelt saadi tagasiside ankeetküsimustikule (kolm osalejat). Seejärel viidi läbi nii kvantitatiivne uuring (ankeetküsimustik veebis, 126 osalejat) kui ka kvalitatiivne uuring (10 fookusgrupi- ja individuaalintervjuud, 31 osalejat). [Uuringu tulemused](#)

Konverents asendushooldusest „Kuidas elad, Eestimaa laps?“

18. novembril toimus Eesti Vabariigi Õiguskantsleri Kantselei hoones Lastekaitse Liidu ja MTÜ Oma Pere [asendushoolduse teemaline konverents „Kuidas elad, Eestimaa laps?“](#) Programm keskendus Lastekaitse Liidu poolt 2021. aastal läbi viidud asendushooldusel kasvavate laste osalusuuringu tulemustele. Tulenevalt tol hetkel riigis levinud COVID-19 näitajatest otsustati konverentsile kohapeale kutsuda üksnes esinejad ja korraldajad, kõik ülejäänud said konverentsi jälgida veebis, Delfi TV otseülekande vahendusel. Delfi TV andmetel käivitati konverents selle toimumise ajal kokku 771 korda, neist unikaalseid kasutajaid oli 483. Üheaegselt vaatas konverentsi korraga 221 inimest. [Konverents on järelvaadatav siin](#). Konverentsi ettekanded on eraldiseisvalt kättesaadavad Lastekaitse Liidu [Youtube'i kanalis](#).

Tulenevalt COVID-19 olukorrast maailmas toimus konverents siseriiklikuna.

Loovkonkurs

2021. aasta novembris, lapse õiguste kuul, kuulutas Lastekaitse Liit välja laste loovkonkursi, mille teema oli ajendatud ÜRO lapse õiguste konventsiooni 5. artiklist, mis sätestab, et igal lapsel on õigus kasvada perekonnas, täpselt sellises, kus on temal hea ja turvaline kasvada ning mis arvestab tema õiguste ja kohustustega.

10. detsembril tegi Lastekaitse Liit teatavaks loovkonkursi „Minu unistuste pere“ tulemused. 25. novembriks laekus Lastekaitse Liidule 986 loovtööd lastelt vanuses 4-18 aastat. Enim joonistusi saabus lasteaialastelt: 444. 1.-3. klassi vanuserühma tuli 406, 4.-6. klassi 85, 7.-9. klassi 28 ja 10.-12. klassi 23 tööd. Lastekaitse Liit ja Wise'i valisid igas kategoorias ühe parima töö, lisaks andis liit igas vanuserühmas välja kaks tunnustust.

Vaata täpsemalt: [Selgusid Lastekaitse Liidu loovkonkursi tulemused](#)

Just Filmi lapse õiguste programm

Just Film toimub igal aastal novembrikuus PÕFFi raames ja selle üheks alaprogrammiks on lapse õiguste programm. Lapse õiguste filmiprogramm linastus noorte- ja lastefilmide festivalil Just Film juba üheteistkümnendat korda.

Rahvusvaheline koostöö

Rahvusvaheline koostöö on alati olnud Lastekaitse Liidu üheks oluliseks suunaks. Rahvusvahelise suhtluse kaudu on liit toonud Eestisse mitmeid olulisi praktikaid ning jaganud ka teistele oma häid kogemusi ja edusamme. Hea rahvusvaheline koostöö loob võimalused laiapinnaliste projektide ja ettevõtmiste teostamiseks.

Tulenevalt koroonaviirusest tingitud reisi piirangutest toimusid rahvusvahelised kohtumised veebi vahendusel. Aktiivselt jätkati tööd Euroopa suurimas lapse õiguste huvikaitse võrgustikus Eurochild, Lastekaitse Liidu noortekogu esindajad osalesid aktiivselt Eurochildi laste nõukogu töös. Programmi „Targalt internetis“ raames osaleti aktiivselt rahvusvaheliste organisatsioonide INHOPE ja Insafe töös.

Programmi „Kiusamisest vabaks!“ meeskond osales „Free of Bullying“ rahvusvahelise programmivõrgustiku töös.

Jätkus koostöö rahvusvahelises projektis TOOL4GENDER, mille eesmärk on tõsta teadlikkust ja harida erinevates valdkondades tegutsevaid spetsialiste (õpetajad, psühholoogid, sotsiaalpedagoogid, koolituskeskuste personal) soolise vägivalla, selle vormide ja leviku kohta ning seeläbi ennetada soolise vägivalla juhtumeid 8-6-aastaste seas. Projekt viidi ellu ajavahemikul september 2019 kuni september 2021 rahvusvahelise projektimeeskonna poolt, mida koordineeris Asociacion Para La Gestion De La Integracion Social (GINSO, Hispaania).

Lastekaitse Liidu Fond

Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond allfondina tegutsev Lastekaitse Liidu Fond on asutatud 2002. aastal eesmärgiga toetada põhi- või keskharidust omandavaid andekaid õpilasi ja laiendada nende võimalusi edasiarenemiseks.

ACE Logistics Estonia rahalised annetused võimaldasid 2021. aastal jagada 10 065 euro ulatuses stipendiume. 2021. aastal palus Lastekaitse Liit taotlejatel esitada lisaks tavapärasele e-ankeedile ka sisuankeedi, mille alusel toimus kandidaatide hindamine. Viimastel paluti põhjendada taotluse esitamist, samuti vastata küsimustele, miks nad on valinud just selle huviala ning mida on see neile andnud. Kuivõrd 2021. aastal on Lastekaitse Liidu Fondi fookuses huviharidus ja noorte vaimse tervise toetamine, uuriti kandidaatidelt ka noorte enda arvamust, miks on nende arvates huviharidus oluline.

Vaata: [pressiteade](#) ja [fondi stipendiaadid](#)

Projekt „Igale koolilapsele arvuti“

„[Igale koolilapsele arvuti](#)“ on kodanikualgatusena sündinud liikumine ja Lastekaitse Liit on alates 15.04.2020 koordineerinud ettevõtete ja kohalike omavalitsuste vahelist infot.

Projekti kolm suunda

1. Ettevõtete annetuse suund

2021. aastal laekus Lastekaitse Liidule projekti „Igale koolilapsele arvuti“ tegevuste elluviimiseks rahalisi annetusi kokku 10 664 eurot.

Ettevõtjad, riigiasutused ja eraisikud annetasid mitterahaliste annetustena kooliõpilastele e-õppe korraldamiseks arvuteid ja lisaseadmeid.

2. Haridus- ja Teadusministeeriumi sihtotstarbelise toetuse suund

Perioodil 2020-2021 hankis liit Haridus- ja Teadusministeeriumilt saadud 0,9 miljoni euro suuruse tegevustoetuse eest 2776 sülearvutit, mis anti üle 330 koolile üle Eesti, kes laenasid arvuteid abivajajatele peredele.

3. Eraldi jätkub ka otse inimeselt inimesele arvutite vahendamine [Facebookis grupis](#).

LASTEKAITSE LIIDU LASTELAAGRITE OÜ TEGEVUSED 2021

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite Osaühing majandusaasta aruanne 2021.

Tegevusaruanne

Sissejuhatus

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ (edaspidi OÜ) tegevusaruandes on esitatud ülevaade Lastekaitse Liidu poolt asutatud äriühingu tegevusest majandusaastal 2020. Tegevusaruandes käsitletakse koondina tegevusi majandustulemuse saavutamisel ja kommenteeritakse väljavaateid edaspidiseks arenguks lähtuvalt Lastekaitse Liidu ja Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ haridus-, noorsootöö-, sotsiaalvaldkonna teenuste kontseptsioonist.

Avalikes huvides ning vabatahtliku ühendusena tegutsev Lastekaitse Liit (Mittetulundusühing) eristab oma põhitegevusest aktiivse ettevõtluse Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ korraldustöö kaudu. Läbi tegevuse toetab OÜ oma ülesande täitmisel Lastekaitse Liidu missiooni, arendab ning pakub laste ja noorte vajadusi teades ning arvestades teenuseid sihtrühmadele, organisatsioonidele ja institutsioonidele nende tegevuste sisustamiseks ning kommertsteenuseid ürituste korraldamiseks.

Valdkond

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ põhitegevuseks on noortelaagrite (meetod) ja -vahetuste korraldamine, toitlustus- ja majutustegevus ning seminariteenuste osutamine.

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ ülesandeks on läbi oma tegevuse toetada Lastekaitse Liitu missiooni täitmisel ning me tegutseme selle nimel, et lapsed ja noored saaksid erinevate valikute kaudu sisukalt aega veeta, õppida ja kogemusi saada.

Ettevõtlussuund on paralleelselt seotud laste ja noorte huvikaitsetegevusega Lastekaitse Liidu kaudu. Ettevõtluse eesmärgiks on oskuslik majandamine ülesannete täitmiseks ja tulemuste saavutamiseks. Me pakume teenuseid lapse ning noore arenguks ja sotsialiseerimiseks, kasutades selleks erinevaid valikuid, meetodeid, tegevusvorme.

Ülevaade teenustest

OÜ poolt pakutakse laagrimetodil valikulise sisuga laagrivahetusi erinevatele sihtrühmadele. Noortelaagri vahetuste korraldamine laagrimetodil on kompleksteenuse. Kompleksteenuste <https://lastelaagrid.eu/noortelaagrid> (sisu, järelevalve, juhendamine, majutus, toitlustus, turvalisus, tervishoid jne) eesmärk on laste ning noorte vaba aja turvalisuse sisustamise kontekstis, et toetada nende arengut ja sotsialiseerimist läbi erinevate valikute, tegevus- ning tegutsemisviiside õppe-, tervislike- ning kasvatuslikel põhimõtetel.

Perioodil juuni-august osales laagrivahetustes kestvusega 5-7 laagripäeva 2084 noort (2020. a 1718 noort, COVID-viirusest põhjustatud eriolukord). Lastekaitsevõrgustiku kaudu osales laagrivahetustes 43% lastest ehk kohalike omavalituste ja hoolekande kaudu 894 last. Enim osalejaid on elukohana märkinud Tallinna ja Harjumaa, kokku 55% üldosalusest.

Remnikul toimuvates 7-päevastes laagrivahetustes osales kokku 1604 last ja Pivarootsi Noortelaagris 480 last. Peamine sihtrühm on lapsed vanuses 7-13, kokku 84% laste üldarvust.

OÜ poolt korraldavates laagrivahetustes arvestame laste ealisi, soolisi ja kultuurilisi vajadusi, sh individuaalseid iseärasusi. See aga osutub aasta-aastalt keerukamaks väljakutseks rühmade juhtimisel, kuna laste emotsionaalne, kõlbeline, sotsiaalne, vaimne ja kehaline areng on äärmiselt erinev. Kogu meeskonna ülesandeks on tagada ja organiseerida lapse arengut toetavat füüsilist ning sotsiaalset keskkonda. Meetodeid ja vahendeid tuleb valida selliselt, et need toetaksid parimal võimalikul viisil kõigi rühma kuuluvate laste arengut, olmet ja turvalisust. See on väljakutse, mis vajab uut mõtestamist. Lapse arengu toetamise kontekstis on äärmiselt olulised rühmajuhitajate teadmised, kogemus, oskused ja pädevuskompetents.

Rühmajuhid läbisid koolituse noorsootöö laagrikasvataja ehk osakutse omandamiseks.

1. PIVARROOTSI NOORTELAAGER

COVID-19 piirangute leevendamise ja Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt koostatud käitumisjuhendile tuginedes alustati laagrivahetustega suvisel koolivaheajal, planeeritult 14. juunil 2021. Kokku korraldati 8 vahetust kestvusega 5-8 voodipäeva. Laagrivahetustes - koondprojekti „Noorte tervistav ja arendav puhkus“ kaudu - osales kokku 480 noort vanuses kuni 15 aastat, sellest soodustusega laagrikohtade alusel 196 noort (lastekaistevõrgustik) ning tavatuusikute alusel kokku 284 noort.

- 14.-21.06. Saue Noortekeskuse seiklus- ja kunstilaager;
- 28.06-03.07. OÜ poolt korraldatud loovuslaager;
- 05.-10.07. OÜ poolt korraldatud kalanduse ja merenduse teemaline laager;
- 12.-17.07. OÜ poolt korraldatud loovuslaager;
- 22.-31.07. Tõrva noorte keskkonnateemaline laager;
- 01.-06.08. Sally Stuudio kunstilaager;
- 07.-12.08. OÜ poolt korraldatud loovuslaager;
- 14.-19.08. Eesti Lastekirjanduse Keskuse kirjandus- ja loovuslaager.

Osalus. Peamine sihtrühm, kes laagriteenust ostab, on elukohana märkinud Tallinna või Harjumaa. Loogikat võib leida näiteks majanduslikust jõukusest. Põhja-Eesti piirkonna elatustase on jätkuvalt parem kui Eestimaa teistes piirkondades. Näiteks Eesti sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta ehk elatustase oli möödunud aastal Tallinnas 165% Eesti keskmisest ning kasv ca 45-54% pole aastate lõikes eriti muutunud. Ka maakondade elujärg paraneb erinevas tempos. Regionaalareng (keskmine elatustase, tööhõive määr jne) on positiivses trendis ja kõrgeimad Harjumaal.

Peamise sihtrühma moodustavad lapsed vanuses kuni 13 aastat, sest maailma tundmaõppimine ja kogemuste saamine on veel põnev ning püsib uudishimu. Peamine on enda koha otsimine eakaaslaste hulgas, suhete loomine sõpradega. (Võrdlusandmed: OÜ tagasiside, korduvküsitlused 2016-2018.)

Tava- ja soodustusega laagrikoht. Soodustusega laagrikohtade osakaal üldisest jaotusest oli 43%, mis võrreldes 2020. a tulemiga oli jätkuvalt kasvutrendis. Eeldatavalt on paranenud omavalitsuste huvi ja võimalused lapsi ning lastega peresid teenuste kaudu toetada. Samas piirab teenuste pakkumist osutajapoolne valmisolek täita uusi väljakutseid, sest hooajal rakendatava personali ettevalmistus erisustega tööks pole piisav (erinevate kogemustega lapsed, meditsiiniliste diagnoosidega ning erivajadustega lapsed jne) ja lastega seotud teenusega kaasnevad väljakutsed pole täitmiseks alati jõukohased.

2. REMNIKU NOORTELAAGER

2021. a suvisel koolivaheajal toimus Remniku Noortelaagris seitse laagrivahetust teemal „Sport ja muusika“. Seitsmepäevastes laagrivahetustes ajavahemikul 16. juuni – 19. august 2021 osales kokku 1604 last vanuses 7-15 aastat. Lastekaitsevõrgustiku kaudu osales laagrivahetustes soodustusega kokku 698 last ja tavalaagrikohtade alusel 906 last. Spordi ja muusika suund on kujundatud läbi praktika ja eeldusel, et laps on motiveeritud ning osaleb öhinapõhiselt huvi, arengut ja sotsialiseerumist pakkuvates individuaalsetes ja ülelaagrilises ühtsustegevustes läbi spordi, liikumise, mängu, muusika, tantsu, improvisatsiooni jne. Samas me korraldajatena ei tea osalevate laste võimeid ja motivatsiooni laagripäevade sisustamiseks. Eeldades, et neil on kujunenud või kujunemas liikumis- ja muusikaharrastus, lisame laagrivahetustes lapsi kaasavalt ning nende huvitatusest lähtuvalt mängulisust, põnevust, liikumis- ning muusikaõpetust.

Spordi ja liikumise suunal olid peamised tegevused ühised rännakud, jalgrattamatkad, sõit jalgratta krossirajal, harjutamine lainelaul, suplus ja ujumine, vibulaskmine ja palju muud. Muusikavaldkonnas tutvuti, õpiti ja harjutati musitseerimist, laulu ja omaloomingut. Õhtuti toimusid temaatilised üritused, võistlused, päevaosa täitsid valiktegevused jne. Viimast laagrivahetust augustikuus külastas ansamblikollektiiv ja toimus kontsert. Rühmades töötasid rühmajuhid-kasvatajad jaotuses 12 last ühe juhendaja kohta, lisaks olid meeskonnapraktikal üliõpilased ja vabatahtlikud. Meeskonnatööd korraldas laagrivahetuse vanem ja kasvatajaid - rühmajuhete toetas igapäevatoos 4-8-liikmeline tugimeeskond. Laagrisuvi oli sündmuste- ja kogemusterohke ning õpetlik, püstitades uusi väljakutseid.

Osalus. Kogutud statistika alusel saab väita, et suureneb mitte-eestikeelse kodukeelega noorte osakaal (2020. a 48% kodune keel eesti, 2019. a - 52% kodune keel eesti). Osalejatele oli loodud keskkonnas eeldused ja võimalused suhtluseks eesti keeles (rühmajuhetidest (66 in), tugipersonalist (17 in), praktikantidest (18 in)) ehk lastega töötavast personalist 92% valdas eesti keelt ning toetus töös eesti keeleruumile. Personali moodustamisel oli oluline, et töötajate toetusel täiustub ja paraneb laste eesti suhtluskeeleline sõnavara ja laste omavaheline suhtlus. Osalusstatistikast lähtuvalt oli peamine sihtgrupp vanuses kuni 13 aastat.

Tava- ja soodustusega laagrikoht. Remnikul on soodustusega laagrikohtade kasutus jäänud aastate lõikes samaks. Peamised soodustusega laagrikohtade kasutajad olid partnerid lastekaitse- ja hoolekandevõrgustikust. 36% soodustust saanud kliente osales Ida-Virumaalt ja 49% Tallinnast. Arvukalt soodustusega laagrikohti osteti Tallinna linna linnaosade lastekaitsetalituste kaudu, kokku 138 laagrikohta, sealhulgas 50 kohta Lasnamäe linnaosa lastekaitsetalituse kaudu. Tallinna, Harjumaa ja Ida-Virumaa kõrval kasutas enim soodustusega laagrikohti Tartu vald, kokku 63 laagrikohta. Laagrivahetustes, kus osalesid Tartu valla lapsed, töötasid sama valla rühmajuhid, kasvatajad ja noorsootöötajad.

- Lapsed lastekaitsevõrgustiku kaudu: Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet: Kristiine linnaosa, Lasnamäe linnaosa, Mustamäe linnaosa, Nõmme linnaosa, Põhja-Tallinn. Tallinna Südalinna kool, MTÜ Vanurite Eneseabi- ja Nõustamisühing (VENÜ), Keila linn, Lääne- Harju vald, Saue vald, Rae vald, Kose vald, Anija vald, Jõhvi vald, Alutaguse vald, Kohtla-Järve, Narva-Jõesuu, Toila vald, Lüganuse vald, Kiviõli, Narva linna Sotsiaalabiamet, Narva Sotsiaaltöokeskus, Sillamäe, Tapa vald, Rakvere, Viru-Nigula vald, Kambja vald, Tartu vald, Paide, Rääpina vald.
- Lapsed hoolekandevõrgustiku kaudu: SOS Lasteküla Eesti Ühing (Keila SOS Lasteküla, Narva-Jõesuu SOS Lasteküla, Virumaa SOS Lasteküla programm, Raplamaa SOS Lasteküla programm), Tudulinna asenduskodu (MTÜ Maria Lapsed), MTÜ Önnepuu, Laste Hoolekande Asutus Lootus, Kiiikla lastekodu (MTÜ Avatud Värav), Narva Turvakodu, Koeru Perekodu, SA Tartu Perekodu Käopesa.

3. TÖÖHARJUTUS

21.-29.08. toimus partnerluses Saue Noortekeskusega Pivarootsis 8-päevane töömalev. Malevas osales kokku 22 noort ja juhendas 3 täiskasvanut. Noored töötasid ja tegid erinevad heakorratööd (võsa lõikamine, prahi koristamine, haljasaladelt kivide korjamine, teeradadelt suuremate kivide eemaldamine), majutusruumidest tekkide ja patjade kogumine jne. Inventar (öuelauad, kunstitelgi lauad ja taburetid jne) puhastati liivapaberitega ja pinnad värviti või lakiti. Puidust telkmajadest ja kämpingutest viidi talvehoiule madratsid ja muu tekstiil. Korrastati tegevusmajad (käsitöö-, loodus- ja metsamaja, vabaõhusaal) ja tegelusvahendid. Öhtused ajad laagris olid noorte endi jaoks: kunstitegevused, laagrisärgi valmistamine, lõkkeõhtud vorstide küpsetamisega. Mängiti kaasavõetud muusikainstrumendil, lauldi, mängiti sportlikke mänge, meisterdati ehteid endale ja sõbrale. Kahepäevane jalgrattamatk toimus Muhumaale.

Remnikul toimus õpilastele töömalev koostöös Alutaguse valla noorsootöö meeskonnaga. Töömalevas osalesid noored Mäetaguse Noortekeskusest. Mäetaguse Noortekeskuse noorsootöötaja koondas 12 noort. Töö organiseeris laagri juhataja. Kokku osales nädalalõppudel noorte töömalevas alaliselt 12 noort perioodil 7. mai – 13. juuni, kokku 6 nädalavahetusel. Peamised tööd olid seotud heakorrasusega maa-alal, lammutus- ja koristustööd ning puude ladumine. Malevat korraldas ja organiseeris OÜ oma vahenditest. Tööd pakuti ja hooajal juhendati veel kokku 6 noort, kes töötasid Remniku õppe- ja puhkekeskuses juulis ja augustis. Peamised tööd olid seotud ruumide koristusega, haljastusega, väliobjektide hooldamisega, tööga sööklas.

4. LAAGRIKOOL

Remniku õppe- ja puhkekeskuse keskkonda kasutasid partnerid erineva sisuga projektide ja ettevõtmiste raames sarnaselt laagrikooli meetodile. Näitena toimus eesti keeleõppe projekt, organisatsioon B-Lingua Koolitused OÜ poolt, lisaku Gümnaasiumi algklasside suvekool, MTÜ Vita Tiim rahvusvaheline noortevahetus, spordisisuga projektid MTÜ Spordiklubi Barca, Tapa Spordikool ja SK EDU-DO poolt. Eesti Meestelaulu Selts korraldas 3-päevase suvelõpu sportliku laagriprogrammi ning traditsiooniliselt toimus Jõhvi Gümnaasium 10.-12. lennu õppeaasta avaseminar. Tapa Gümnaasiumiga koostöös valmistati ette taotlusprojekt õpihuvi lühilaagri korraldamiseks ja toetuse taotlemiseks Haridus- ja Teadusministeeriumi kaudu. Tapa Gümnaasiumi koolipere korraldas 4-päevase õpihuvi laagri septembrikuus ja kokku osales 96 koolinoort erinevatest vanuseastmetest. Õpihuvilaager on meetoodiliselt äärmiselt lähedane laagrikooli käsitlusele ja meetodikale.

Pivarootsis korraldati OÜ initsiatiivil 5-päevane õpihuvilaager partnerluses Lääneranna Noortekeskusega. Laager toimus Pivarootsi Noortelaagris ajavahemikus 20.-24.juuli. Kokku osales 38 noort ja 5 juhendajat. Õpihuvilaagri eesmärk oli õpilaste õpimotivatsiooni ja vaimse tervise turgutamine ning üldpädevuste ja ainevaldkondade vastu huvi kujundamise toetamine. Meede on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks.

5. MUU.

11.-12. mail kasutas meie poolt loodud keskkonda ja tingimusi Kaitsevägi. Remniku õppe- ja puhkekeskuses Ida-Viru maakonnas toimus kahel päeval kaitseväge sõjalis-sportlik võistlus „Sõduripäevad“, millest võttis osa pea 200 võistlejat üle Eesti, et selgitada välja kaitseväge kõige parem jagu. <https://mil.ee/uudised/soduripaevadel-selgitati-valja-kaitsevae-parim-jagu/>

7.-8. juunil külastasid Remniku õppe- ja puhkekeskust lisaku Gümnaasiumi 1.-3. klassi õpilased. Kahepäevasel väljasõidul arendati koostööskusi ja veedeti lõbusalt nutivaba aega.

Loe täpsemalt: <https://lastelaagrid.eu/tagasiside/>

Töö ja personal

Kulud tööjõule moodustasid 2021. majandusaastal üldkuludest kokku 42% (2020. a 40%). Tööjõukulud jaotuvad OÜ juhtimise ning Remniku õppe- ja puhkekeskuse/Noortelaagri ning Pivarootsi õppe- ja puhkekeskuse/Noortelaagri vahel. Tööjõukulusid kanname alalise personali kulude katmisel ja võlaõiguslike lepingute alusel hooajatöötajate värbamisel. Täis- või osalise tööajaga töötavad baasi juhataja ning teenindav personal toitlustuse, remondi- ja hooldustööde vallas. Laagrivahetustega seonduvalt palkame rühmajuhid, tugipersonali, praktikandid ja teenindava abipersonali käsunduslepingute alusel. OÜ juhatuse liige täidab suvehooajal Remniku Noortelaagri juhataja ülesandeid ja juhib erinevaid projekte ning algatusi.

Tööks laste ja noortega toimub laagrivahetustes personali värbamine peamiselt väljakujunenud võrgustikus tuumikmeeskonna kaudu. Töökorraldus ja -jaotus määravad ära vastutuse ning koostöö ühise tulemuse saavutamiseks. Rühmajuht-kasvatavate kaasamisel ja ettevalmistavas töös osalevad Tallinna Haridusamet, Haridus- ja Noorteameti noorteosakonnast noorsootöö programmide büroo ja ülikoolide võrgustik. Ülikoolidest on peamine partner Tallinna Tehnikakõrgkooli Lääne-Viru Rakenduskõrgkool Mõdrikul. Laagrivahetustes laste ja noortega töötav meeskond läbis ettevalmistava lühikursuse. Teenindav personal on läbinud seitsmel korral instrueerimise tööalase ohutuse tagamiseks ja tegutsemiseks ohu- ja päästeolukorras. Välja on töötatud juhend ning abimaterjalid riskide hindamiseks ja tegutsemiseks kriisiolukordades, sh kriisiplaan, ohutusjuhendid, käitumine õnnetuste korral ja tuleohutuse tagamiseks, manuaal ja juhend tööks rühmajuhina, kodukord ja seda selgitavad juhendid.

LASTEKAITSE LIIT ORGANISATSIOONINA

Põhikirjalised tegevused

Lastekaitse Liit on kodanikualgatusel põhinev ning avalikes ja heategevuslikes huvides tegutsev mittetulunduslik organisatsioon.

Liidu tegevuse eesmärkideks on lapse õiguste kaitsmine, lastekaitsealase tegevuse arendamine, osalemine noorsoo- ja perepoliitika väljatöötamises ja rakendamises ning liidu liikmete ühiste huvide eest seismine.

Oma eesmärkide saavutamiseks tegutseb Lastekaitse Liit järgmistes põhisuundades:

- töötab välja ja viib ellu lastekaitsealaseid projekte ning programme;
- teeb koostööd Eesti ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ning osaleb ühisprojektides ja -programmides;
- toetab laste osalust, kaasates neid liidu tegevustesse;
- korraldab lastekaitsealaseid koolitusi;
- teeb ettepanekuid lastekaitsealaste õigusaktide vastuvõtmiseks, muutmiseks ja täiendamiseks;
- kirjastab lastekaitsealaseid trükiseid ja avaldab lapse õiguste alast teavet;
- korraldab lastele ja noortele laagriteenust;
- annab välja lastele ja noortele stipendiume;
- abistab liidu liikmeid lastekaitsealases tegevuses, omavahelise koostöö korraldamises ja koordineerimises.

Lastekaitse Liidu liikmed

2021. aasta lõpuks kuulus Lastekaitse Liidu liikmeskonda 21 juriidilist isikut (lastekaitse ühingut, seltsi või klubi), kelle põhikirjalise tegevuse eesmärk ja tegevuse põhisuunad on sarnased ja kooskõlas Lastekaitse Liidu eesmärgi ja tegevuse põhisuundadega ning kes soovivad arendada lastekaitsealast tegevust. Liikmed on esindatud erinevates maakondades. Liikmed moodustavad Lastekaitse Liidu üldkogu (üldkoosoleku), mis on põhikirja alusel organisatsiooni kõrgeimaks organiks.

Lisaks liikmetele on Lastekaitse Liidul ka toetajaliikmed, kelleks põhikirja alusel saavad olla nii juriidilised kui ka füüsilised isikud. Liidu tegevuse toetajatel on õigus olla nõuandva sõnaõigusega kaasatud kõigi liidu organite tegevusse ja nad võivad olla valitud kõikidesse liidu organitesse, sh vanematekogusse.

Üldkogu

Lastekaitse Liit MTÜ üldkogu toimus 28. mail 2021. Üldkogul tutvustati liidu 2021. aasta tegevusi. Osalesid Lastekaitse Liidu liikmed, toetajaliikmed, liidu vanematekogu ja töötajaskond. Heaks kiideti 2021. aasta majandusaasta aruanne.

Üldkogu tegi avaliku pöördumise „Lapsed ei ole mitte ainult meie tulevik, vaid ka olevik“.

[Lastekaitse Liidu pöördumine | Lapsed ei ole mitte ainult meie tulevik, vaid ka olevik](#)

[Обращение Союза защиты детей | Дети – это не только наше будущее, но и настоящее](#)

Vanematekogu

Vanematekogu täidab üldkoosolekute vahelisel ajal määratud ulatuses üldkoosoleku ülesandeid ning on Lastekaitse Liidu tegevust planeeriv, juhtimist korraldav ja järelevalvet teostav organ. Vanematekogu on kuueliikmeline, sh organisatsiooni president. Vanematekogu liikmed valitakse üldkogu salajasel hääletamisel kolmeks aastaks.

VANEMATEKOGU

Ene Tomberg, president

Irina Golikova, Sillamäe Lastekaitseühing

Toivo Sikk, toetajaliige

Irene Käosaar, toetajaliige

Maris Jõgeva, toetajaliige

Tiiina Urm, toetajaliige

Lastekaitse Liidu vanematekogu pidas 2021. aastal kokku kaheksa istungit.

Noortekogu

Lastekaitse Liidu juures tegutseva 2004. aastal loodud noortekogu eesmärgiks on kaasata noori neid puudutavatesse küsimustesse, luues võimaluse avaldada oma arvamust erinevatel teemadel ning viia ellu erinevaid tegevusi lähtuvalt noorte huvist ja noortekogu fookusest.

2021. aasta toimus 5-päevane suvekool „Anname mikrofoni laste ja noorte kätte“, mille raames valmis 8 erinevat videolugu, milles noored vastasid põnevatele küsimustele. Lapse õiguste kuud tähistasime 30 videoklipiga, milles noored mõtestasid lahti ÜRO lapse õiguste konventsiooni artikleid.

Läbi terve aasta on noortekogu panustanud aktiivselt nii Lastekaitse Liidu tegevustesse kui ka esindanud laste ja noorte arvamust erinevatel nii Eesti kui ka rahvusvahelistel sündmustel.

NOORTEKOGU TEGEVUSED 2021

Lastekaitse Liidu noortekogu tuumiku poolt kokku pandud ning teistele lastele ja noortele mõeldud info:

- www.markalast.ee,
- [instagram.com/lapseoigustesaadikud](https://www.instagram.com/lapseoigustesaadikud), kus on 31.12.2021 seisuga 954 jälgijat, enamik lapsed ja noored. Vahemikus jaanuar-detsember 2021 tehti kokku 35 sisupostitust, millele lisandus veelgi enam *storiesid*.
- Lastekaitse Liidu Facebookis www.facebook.com/Lastekaitseliit ilmus koostöös noortekoguga 66 postitust.
- [Selle nädala lõpuni saab kandideerida Lastekaitse Liidu noortekogu vabavõrgustikku](#)
- [Galerii: Kaamera ees ja kaamera taga ehk anname mikrofoni noorte kätte](#)
- [Veebitund: Laste ja noorte hääl kohaliku elu korraldamisel](#)
- [Noortekogu esinduse ettekanne Lastekaitse Liidu üldkogul](#)
- [5 päeva suvekooli – info, ideed ja inspiratsioon ning mõtlemapanevad kogemuslood](#)
- [GALERII: Viisime laste ja noorte hääle Arvamusfestivalile](#)
- [INTERVJUUD: Andsime suvekoolis mikrofoni noorte kätte ja küsisime kaks küsimust](#)
- [ARVAMUSLUGU | Riik, mis ühe käega annab ja teisega samal ajal võtab](#)

LASTE JA NOORTE OTSENE KAASAMINE LASTEKAITSE LIIDU IGAPÄEVASTESSE TEGEVUSTESSE

2021. aastal on Lastekaitse Liidu noortekogu ja seal juures tegutsev vabavõrgustik olnud aktiivselt ja igapäevaselt kaasatud nii liidu tasandil kui laiemalt.

Nii näiteks osalesid noored [Just Film lapse õiguste programmi koostamisel](#), [heade laste- ja noorteraamatute valimisel](#) ning [tunnustusauhinna „Lastega ja lastele“ parimate valimisel](#), samuti olid nad kaasatud Lastekaitse Liidu ja Rakendusliku Antropoloogia Keskusega koostöös korraldatud [fotojahi „Laste ja noorte hääl kohaliku elu korraldamisel“](#) žürii tegevusse, [Lastekaitse Liidu Fondi stipendiaatide küsimustiku koostamisse](#), [lapse õiguste kuu](#) ettevalmistusse ning lapse õiguste konventsiooni 30. aastapäeva tähistamiseks loodud [videokalendri tegemisse](#).

Lastekaitse Liidu noortekogu, uue nimega lapse õiguste saadikute vabavõrgustikku kuuluvad noored olid ka avalikud kõneisikud nii augustis aset leidnud [arvamusfestivalil](#), novembris Vilniuses aset leidnud Põhja- ja Baltimaade konverentsil “Kaasav ühiskond lapse vaatenurgast”, aga ka meediaväljaannetes.

Mõned näited noortekogu liikmete avalikest esinemistest:

- [MEEDIAKAJASTUSED | Sotsiaalkaitseminister: noorte vaimne tervis vajab eritähelepanu](#)
- [Selgusid mullused parimad laste- ja noorteraamatud](#)
- [«Õhtu!» Uurime, mis on koroona-aastal just laste ja noorte jaoks kõige raskem olnud](#)
- [Teeviit podcast "Kuidas teha teadlikke valikuid?" | Sander Rebane x Triin Sooäär](#)
- [Raadio Elmar. Üks noor mõte. Triin Sooäär: Lastekaitse Liit otsib lapse õiguste saadikuid](#)
- [MTÜ NÜ TORE saade: “Kuidas saada lapse õiguste saadikuks?”](#)
- [Aveli ja Alide kogemuslugu: sotsiaalmeedia mõjust vaimsele tervisele](#)
- [Triin Sooäär: Kuidas noori kaasata?](#)
- [Lahe Koolipäev podcast - Triin Sooäär: iga laps ja noor on justkui särama hakkamist ootav noor täht](#)

LASTEKAITSE LIIDU NOORTEKOGU KAASAS OMAKORDA TEISI LAPSI JA NOORI NING AITAS VÕIMENDADA NENDE HÄÄLT JA ARVAMUST

Lastekaitse Liidu noortekogu viis 2021. aastal läbi mitmeid küsitlusi:

- [„Mida lapsed ja noored vaksineerimisest arvavad?“](#)
- Lapse huvide olemasoluga nõustus vastajatest 100%.
- Lapse õigust elule peeti vajalikuks “hea” ja “parima” variandina oluliseks 100% ulatuses.
- Lapse õiguste konventsiooni punkt kahe olukorda Eestis peeti heaks 60% vastanute seas ja 40% arvates tuleks seda veel parandada.
- Lapse õiguste konventsioonist olid teadlikud 79% vastanutest, mitteteadlikud 21%.
- Lapse õiguste kalender ja selle sisu.

Büroo

MTÜ Lastekaitse Liit büroo asub Tallinnas aadressil Endla 6-18.

2021. aastal panustasid Lastekaitse Liidu büroo töötajad erinevate projektide ja programmide elluviimisesse järgmised spetsialistid:

- Helika Saar, lapse õiguste programmi koordinaator
- Malle Hallimäe, projekti „Targalt internetis“ koordinaator
- Kerli Valner, projekti „Targalt internetis“ koordinaator
- Saska Muru, programmi „Kiusamisest vabaks!“ koordinaator
- Aleksandra Munts-Avajõe, programmi „Kiusamisest Vabaks!“ koordinaator
- Annika Silde, projektijuht
- Kristi Märk, projektijuht
- Kristina Kukk, kommunikatsiooni - ja koostöökoordinaator
- Helen Saarnik, projektijuht
- Ireen Kangro, projektijuht
- Varje Ojala, juhatuse liige

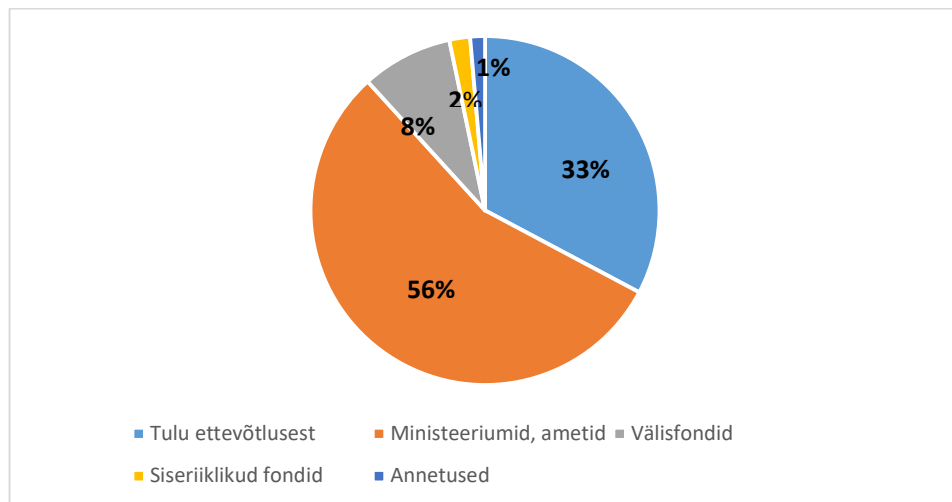
Raamatupidamine on korraldatud lepingu alusel ja vastavalt kehtivale korrale.

LASTEKAITSE LIIDU RAHAASJAD 2021

Rahastusallikad 2021

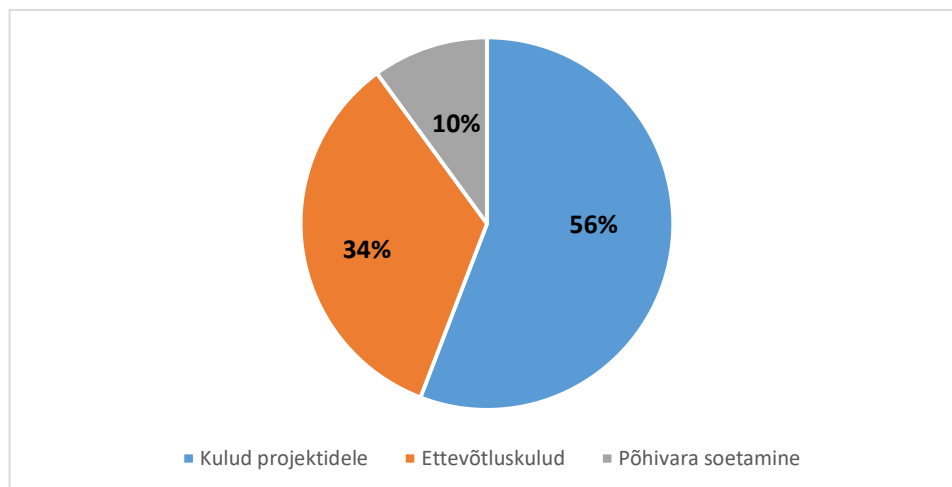
Lastekaitse Liidu 2021. aasta 1 098 430 eurosest sissetulekust 738 652 eurot saime annetuste ja toetustena ning 359 778 eurot teenisime ettevõtlustuluna.

Peamisteks toetajateks 2021. aastal olid Haridus- ja Teadusministeerium 409 617 euroga, Sotsiaalministeerium 179 617 euroga ja Euroopa Komisjon 48 463 euroga. Samuti toetasid Liitu UNICEF Gruusia, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo, Avatud Eesti Fondi Aktiivsete Kodanike Fond, Hispaania Sotsiaalse Integratsiooni juhtimise Ühing, Tallinna Haridusamet, EUN Partnership, Eurochild, Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet, Pärnu Linnavalitsus ja RAND Europe Community Interest Company. Liidule annetati 15 201 eurot.

Raha kasutamine aastal 2021

2021. aastal kasutasime kokku 1 173 081 eurot, sh 1 055 210 eurot tegevuskuludeks ja 117 871 eurot materiaalse põhivara soetamiseks. Sihtotstarbelist toetust kasutasime nii tegevuskulude kui põhivara soetuse finantseerimiseks. Tööjõukulused tegime majandusaastal 563 205 euro väärtuses. Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud olid 260 468 eurot ja ettevõtluskulud 194 630 eurot.

Lastekaitse Liidu majandusaasta 2021 lõppes 53 106 euro suuruse negatiivse tulemiga; möödunud majandusaasta (2020) tulem oli positiivne 11 811 eurot.

Lastekaitse Liidu peamised konsolideeritud majandusnäitajad aastatel 2017-2021, eurodes

	2017	2018	2019	2020	2021
Varad	1 209 966	1 013 595	1 060 893	1 703 070	1 036 052
Kohustused	478 743	211 242	269 256	899 622	285 710
Netovara	731 223	802 353	791 637	803 448	750 342
Tulud	1 041 732	1 174 230	1 098 586	1 061 746	1 132 975
Kulud	1 075 762	1 103 100	1 109 302	1 049 935	1 186 081
Tulem	-34 030	71 130	-10 716	11 811	-53 106

Lastekaitse Liit
Estonian Union for Child Welfare

Finantsaruanne

FINANTSARUANNE

Lastekaitse Liidu raamatupidamise aastaaruanne 2021

Esitatud konsolideerituna koos Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ raamatupidamise aastaaruandega

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

VARAD

KÄIBEVARA

	Lisa nr	31.12.2021	31.12.2020
Raha		389 296	1 005 295
Nõuded ja ettemaksed	2;3	65 738	114 475
Varud	4	26 122	15 421
Kokku käibevara		481 156	1 135 191

PÕHIVARA

Materiaalne põhivara	5	554 896	567 879
Kokku põhivara		554 896	625 719
VARAD KOKKU		1 036 052	1 060 893

KOHUSTUSED JA NETOVARA

KOHUSTUSED

Lühiajalised kohustused

Laenukohustused		0	3 525
Võlad ja ettemaksed	7;3	47 332	43 384
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	8	113 806	721 108
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed		28 448	41 692
Kokku lühiajalised kohustused		189 586	809 709

Pikaajalised kohustused

Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	8	96 124	89 913
Kokku pikaajalised kohustused		96 124	89 913
KOHUSTUSED KOKKU		285 710	899 622

NETOVARA

Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		803 448	791 637
Aruandeaasta tulem		-53 106	11 811
NETOVARA KOKKU		750 342	803 448
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU		1 036 052	1 703 070

Konsolideeritud tulemiaruanne

(eurodes)

	Lisa nr	2021	2020
Liikmetelt saadud tasud		685	770
Annetused ja toetused	9	738 652	749 833
Tulu ettevõtlusest	10	359 778	250 076
Muud tulud, sh tulu põhivarade sihtfinantseerimisest		33 771	61 067
Tulud kokku		1 132 886	1 061 746
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide	11	-260 468	-261 476
otsesed kulud			
Mitmesugused tegevuskulud	12	-36 907	-20 449
Kaubad, toore, materjal ja teenused	13	-194 630	-166 683
Tööjõu kulud	14	-563 205	-461 874
Põhivara kulum	5	-130 853	-139 222
Kulud kokku		-1 186 063	-1 049 704
Põhitegevuse tulem		-53 177	12 042
Intressitulud		89	0
Intressikulud		-18	-231
Aruandeaasta tulem		-53 106	11 811
Sealhulgas:			
Tulu varade sihtfinantseerimisest		28 171	57 412
Sihtfinantseerimisega kaetud varade kulum		-76 716	-91 397
Aruandeaasta tulem sihtfinantseerimise netomeetodi korral		-4 561	45 796

Konsolideeritud rahavoogude aruanne (otsemeetod)

(eurodes)

Rahavood põhitegevusest	Lisa nr	2021	2020
Liikmetelt saadud tasud		225	745
Laekunud annetused ja toetused		1 116 302	791 838
Laekunud toetuse ettemaksed		0	650 000
Tagastatud kasutamata toetuste ettemaksed		-4 186	-942
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest		362 293	245 665
Muud põhitegevuse tulude laekumised		5 747	3 655
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	10	-959 769	-40 474
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest		-466 853	-429 779
Toetuse ettemaksed		-39 036	-4 361
Tagastatud toetuse ettemaksed		0	-237
Väljamaksed töötajatele		-551 385	-454 582
Laekunud intressid		89	48
Makstud intressid		-18	-231
Kokku rahavood põhitegevusest		-536 591	761 345
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekumised sihtotstarbelistest toetustest		41 988	0
Tasutud materiaalse põhivara soetamisel	5	-117 871	-81 379
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-75 883	-81 379
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed		-3 525	-10 406
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-3 525	-10 406
Kokku rahavood		-615 999	669 560
Raha perioodi alguses		1 005 295	335 735
Raha muutus		-615 999	669 560
Raha perioodi lõpus		389 296	1 005 295

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne
(eurodes)

	Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	Netovara kokku
Saldo 31.12.2019	791 637	791 637
Aruandeperioodi tulem	11 811	11 811
Saldo 31.12.2020	803 448	803 448
Aruandeperioodi tulem	-53 106	-53 106
Saldo 31.12.2021	750 342	750 342

Konsolideeritud finantsaruannete lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 2021. aasta kohta on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab raamatupidamise seaduse alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrus ehk raamatupidamise toimkonna juhendid. Aastaaruande koostamisel on kasutatud jätkuvalt varem kasutatud arvestuspõhimõtteid. Aruandes esitatud aruandeaasta andmed on olulises osas võrreldavad 2020. majandusaasta andmetega.

Lastekaitse Liidu ja tema tütarettevõtja arvestusvaluutaks on euro ja raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Konsolideerimise põhimõtted

Grupis konsolideeritakse tütarettevõtja, mille üle Lastekaitse Liidul on kontroll. Tütarettevõtjat loetakse Lastekaitse Liidu kontrolli all olevaks, kui viimane omab 50%-100% hääleõiguslikest osadest. Konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad tütarettevõtja finantsandmeid. Konsolideeritud aruannetes on kajastatud ainult need majandustehingud, mis leidsid aset väljaspool Gruppi olevate partneritega. Aruanded on konsolideeritud rida realt, Gruppi kuuluvate ühingute vahelised tehingud ja saldod on elimineeritud Tütarettevõtjat kajastatakse Lastekaitse Liidu konsolideerimata aruandes soetusmaksumuse meetodil.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid nende finantsvarade väärtuse languse osas. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad alla nendest eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdiseväärtuseni. Väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Varud

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Materiaalne põhivara

Grupis loetakse materiaalseks põhivaraks materiaalselt vara kasuliku elueaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 2 000 eurost. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Kulutused, mis taastavad objekti algset seisundit (remont, hooldus) on kajastatud perioodikuludes. Bilansis kajastatakse materiaalselt põhivara selle jääk maksumuses, st soetusmaksumusest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi vastavalt selle kasulikule elueale.

Amortisatsioonimäärade vahemikud aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Hooned ja rajatised	6-20%
Masinaid ja seadmed	10-20%
Muu materiaalne põhivara	20-30%

Maad ei amortiseerita.

Igal bilansipäeval hinnatakse materiaalse põhivara puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval tõenäosust, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse. Sel juhul suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kulu vähendamisenä.

Finantskohustused

Kõik lühi- ja pikaajalised võlakohustused võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste võlakohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, seetõttu kajastatakse lühiajalised võlakohustused bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste võlakohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamine toimub nominaalse intressimäära meetodil.

Kasutusrendid

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel kasutatakse üldmeetodit. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel järgitakse tulude ja kulude vastavuse printsiipi. Varade sihtfinantseerimisel võetakse soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Sihtfinantseerimise kohustus amortiseeritakse tulusse sihtfinantseerimise tingimuste täitmisel.

Ettevõtlusest saadud tulude arvestus

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Tulu kaupade ja teenuste müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on ostjale üle läinud ning tulu tehingust ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärset määrata.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil. Põhi-, investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood on kajastatud otsemeetodil ning aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutanud asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamise päeva vahelisel perioodil, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

Nõuete ja ettemaksude liik	Lisa nr	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ostjate vastu		6 339	8 854
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3	3 103	0
Laekumata annetused ja toetused		15 496	56 425
Sihtfinantseerimise ettemaksed		39 036	46 052
Muud nõuded		1 764	3 144
Kokku		65 738	114 475

Kõigi nõuete maksetähtaeg on lühem kui 12 kuud.

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

Maksuliik	Lisa nr	31.12.2021		31.12.2020	
		Ettemaksed	Maksuvõlad	Ettemaksed	Maksuvõlad
Käibemaks		3 103	0	0	400
Ettevõtte tulumaks		0	76	0	0
Üksikisiku tulumaks		0	9 616	0	6 892
Sotsiaalmaks		0	16 503	0	11 827
Kogumispensionimaksed		0	808	0	732
Töötuskindlustusmaksed		0	1 024	0	741
Kokku	2;8	3 103	28 027	0	20 592

Lisa 4 Varud

Varude liik	31.12.2021	31.12.2020
Metoodilised materjalid	26 122	15 421
Kokku	26 122	15 421

Lisa 5 Materiaalne põhivara

	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Kokku
31.12.2019					
Soetusmaksumus	11 890	1 906 039	141 468	31 659	2 091 056
Akumuleeritud kulum	0	-1 304 510	-130 065	-30 762	-1 465 337
Jääkmaksumus	11 890	601 529	11 403	897	625 719
Ostud ja parendused	0	71 112	10 267	0	81 379
Amortisatsioonikulu	0	-133 198	-5 127	-897	-139 222
31.12.2020					
Soetusmaksumus	11 890	1 977 151	151 735	31 659	2 172 435
Akumuleeritud kulum	0	-1 437 706	-135 191	-31 659	-1 604 556
Jääkmaksumus	11 890	539 445	16 544	0	567 879
Ostud ja parendused	0	117 871	0	0	117 871
Mahakandmine	0	0	-19 027	0	-19 027
Amortisatsioonikulu	0	-124 970	-5 883	0	-130 853
31.12.2021					
Soetusmaksumus	11 890	2 095 022	132 708	31 659	2 271 279
Akumuleeritud kulum	0	-1 562 675	-122 050	-31 659	-1 716 384
Jääkmaksumus	11 890	532 347	10 659	0	554 896

Põhivarade sihtfinantseerimine

	2021	2020
Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet	23 300	18 688
Kokku	23 300	18 688

Jaotus järelejäänud tähtaja alusel

	2021	Tulu	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	41 988	0	0	41 988
	2020	Tulu	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	18 688	0	0	18 688

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivarade toetuse summa kajastatakse bilansis tulevaste perioodide sihtfinantseerimise tuluna kuni sihtfinantseerimise tingimuste täitmiseni, see tähendab, et ühing jätkab samas valdkonnas tegevust ning tagab sihtfinantseerimise teel loodud või soetatud vara säilimise ja avaliku kasutuse sõlmitud lepingutes toodud eesmärkidel, tingimustel ja perioodi jooksul.

Lisa 6 Kasutusrent

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2021	2020
Kasutusrendikulu	1 194	6 266

Lastekaitse Liidule üürib kasutusrendi tingimustel laorume Endla 4 Re OÜ alates 2013.aastast Tallinnas aadressil Endla 4. Laoruumide rendiperioodi lõpptähtaeg on määramata. Kontoriruumide rentimine samal aadressil lõppes eelmise majandusaasta augustikuus. Aruandeaasta üürimaksete kogusumma oli 646 eurot. Eelmise aasta üürimaksete kogusumma oli 5 717 eurot.

Alates 2014. aastast üürib Lastekaitse Liidule täiendavat laopinda Ladustamisteenused OÜ. Rendiperioodi lõpptähtaeg on määramata. Aruandeaasta üürimaksete summa oli 548 eurot. Eelmise aruandeaasta üürimaksete summa oli 549 eurot.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

	Lisa nr	31.12.2021	31.12.2020
Maksuvõlad	3	28 027	20 592
Võlad tarnijatele		6 345	15 338
Võlad töövõtjatele		12 158	6 640
Muud võlad		802	814
Kokku		47 332	43 384

Kõigi võlgade maksetähtaeg on lühem kui 12 kuud.

Lisa 8 Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest

Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks

	31.12.2020	Saadud	Tulu	31.12.2021
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet	89 913	23 300	0	113 213
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	28 171	0	-28 171	0
Kokku	118 084	23 300	-28 171	113 213

	31.12.2019	Saadud	Tulu	31.12.2020
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet	71 225	18 688	0	89 913
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	85 583	0	-57 412	28 171
Kokku	156 808	18 688	-57 412	118 084

Jaotus järelejäänud tähtaja alusel

	31.12.2021	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	113 213	17 089	96 124
	31.12.2020	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	118 084	28 171	89 913

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivarade toetuse summa kajastatakse bilansis tulevaste perioodide sihtfinantseerimise tuluna kuni sihtfinantseerimise tingimuste täitmiseni, mis tähendab, et ühing jätkab samas valdkonnas ja asukohas tegevust ning tagab sihtfinantseerimise teel loodud või soetatud vara säilimise ja avaliku kasutuse sihtfinantseerimise tingimustes toodud eesmärkidel ja perioodi jooksul.

Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks

	31.12.2020	Saadud	Tulu	31.12.2021
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	42 937	792 432	-738 652	96 717
	31.12.2019	Saadud	Tulu	31.12.2020
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	22 597	770 173	-749 833	42 937

Lisa 9 Annetused ja toetused

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Allikas	2021	Osakaal, %	2020	Osakaal, %
Ministeeriumid, ametid	609 550	82,52	633 319	84,46
Välisfondid	92 900	12,58	90 362	12,05
Annetused	15 201	2,06	14 950	1,99
Siseriiklikud fondid	21 001	2,84	11 202	1,49
Kokku	738 652	100,00	667 080	100,00
Allikas, otstarve	2021	Osakaal, %	2020	Osakaal, %
Strateegiline partnerlus Haridus- ja teadusministeerium	250 000	33,85	250 000	33,34
(2021, 2020: Kiusamisest vabaks!)				
Strateegiline partnerlus Sotsiaalministeerium	179 691	24,33	182 179	24,30
(2021, 2020: Koostöös laste ja perede heaks!, Targalt internetis				
Haridus- ja Teadusministeerium	159 617	21,61	184 118	24,55
(2021: Noortelaagrid, püsilaagrite korraldamine, Igale koolilapsele arvuti!)				
(2020: Noortelaagrid, püsilaagrite korraldamine)				
Euroopa Komisjon	48 463	6,56	42 279	5,64
(2021, 2020: Targalt internetis)				
UNICEF Gruusia	28 274	3,83	28 019	3,74
(2020: Lastemajade käivitamine)				
Annetused	15 201	2,06	14 950	1,99
(2021: Tasuta õigusabi, Igale koolilapsele arvuti, noortetegevused)				
(2020: Tasuta õigusabi, teavikute tootmine, Igale koolilapsele arvuti)				
Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet	12 356	1,67	4 217	0,56
(2021, 2020: Noortelaagrite ja tunnustusürituse korraldamine)				
Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo	11 064	1,50	2 136	0,28
(2021, 2020: Põhja- ja Baltimaade kiusamisvastase võrgustiku koostöö)				
Avatud Eesti Fondi Aktiivsete Kodanike Fond	9 937	1,35	8 055	1,07
(2021, 2020: üle-eestlise võrgustiku ja koostöö arendamine)				
Asociacion para la Getion De La Integracion Social	8 451	1,14	17 564	0,00
(2021, 2020: Tool4Gender)				

Tallinna Haridusamet (2021: Noortelaagrite korraldamine)	5 572	0,75	0	0,00
EUN Partnership AISBL (2021: Targalt internetis)	5 000	0,68	0	0,00
Eurochild AISBL (2021, 2020: Noorte kaasamine)	2 500	0,34	2 500	0,33
Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (2021, 2020: Pivarootsi õppe- ja puhkekeskus)	1 887	0,26	3 356	0,45
Pärnu Linnavalitsus (2021: Koostöös lapse heaks)	427	0,06	0	0,00
RAND Europe Community Interest Company (2021: Laste osaluse uuring)	212	0,03	0	0,00
Tallinna Spordi- ja Noorsootöö Amet (2020: Noortelaagrite korraldamine)	0	0,00	5 514	0,74
Rahandusministeerium (2020: Noortelaagrite COVID-19 kahjude hüvitamine)	0	0,00	3 935	0,52
Eesti Inimõiguste Keskus (2020: Võimekas Vabakond Inimõiguste Kaitsel)	0	0,00	1 011	0,13
Kokku	738 652	100,00	749 833	100,00
Projektide finantseerimine	2021	2020		
Haridus- ja Teadusministeerium	853 094	0		
Sotsiaalministeerium	50 851	38 374		
Euroopa Komisjon	49 597	0		
Annetused	1 800	2 100		
Kokku	955 342	40 474		

Kogu aruandeperioodil annetustest ja toetustest saadud tulu oli sihtotstarbeline. Samuti oli kogu eelmisel majandusaastal annetustest ja toetustest saadud tulu sihtotstarbeline. Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt eraldatud toetust kasutasime majandusaastal projekti „lgale koolilapsele arvuti!“ raames koolidele kasutatud arvutite soetamiseks. Sotsiaalministeeriumi poolt eraldatud strateegilise partnerluse toetust kasutasime sel ja eelmisel majandusaastal projekti „Koostöös laste ja perede heaks!“ koostööpartnerite tegevuste rahastamiseks. Euroopa Komisjoni toetust projektile „Targalt internetis“ kasutasime majandusaastal projektipartnerite tegevuste rahastamiseks. Annetustena laekunud summadest rahastasime sel ja eelmisel majandusaastal Lastekaitse Liidu liikmesühingute lapse õiguste tagamise alaseid projektitegevusi.

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

Geograafiliste piirkondade lõikes	2021	2020
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	359 778	250 076
Kokku	359 778	250 076

Tegevusalade lõikes	2021	Osakaal, %	2020	Osakaal, %
Majutusteenus	146 435	40,70	87 952	35,17
Toitlustamine	143 167	39,79	81 282	32,50
Metoodilise materjali müügitulu	38 762	10,77	43 260	17,30
Koolitusseminaride osavõttutasud	5 727	1,59	13 853	5,54
Transporditeenus	3 545	0,99	10 423	4,17
Kaupade müügitulu	11 917	3,31	7 112	2,84
Programmiline tegevus	9 788	2,72	5 274	2,11
Kirjanduse müügitulu	437	0,12	920	0,37
Kokku	359 778	100,00	250 076	100,00

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

Projekti nimetus	2021	Osakaal, %	2020	Osakaal, %
Kiusamisest vabaks!	131 950	50,66	154 470	59,08
Koostöös laste ja perede heaks!	68 390	26,26	76 131	29,12
Targalt internetis	37 690	14,47	21 220	8,15
Igale koolilapsele arvuti!	22 438	8,61	9 655	3,69
Kokku	260 468	100,00	261 476	100,00

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

	2021	2020
Hoonetega seotud kulud	2 375	1 681
Sõidukitega seotud kulud	7 795	7 824
Mitmesugused bürookulud	5 549	4 036
Mitmesugused korralduslikud kulud	21 188	6 908
Kokku	36 907	20 449

Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused

	2021	2020
Tooraine ja materjal	33 588	33 818
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	40 255	34 369
Müügi eesmärgil ostetud teenused	12 284	10 273
Elektrienergia	14 754	11 842
Alltöövõtutööd	13 721	16 596
Transpordikulud	17 480	17 136
Hoonete hoolduskulud	62 548	42 649
Kokku	194 630	166 683

Lisa 14 Tööjõukulud

Tööjõukulude liik	Lisa	2021	2020
Palgakulu		371 533	298 161
Sotsiaalmaksud		135 715	110 672
Juhatuse liikme tasu	15	55 957	53 041
Kokku		563 205	461 874

	2021	2020
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	20	18
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	14	12
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	4	4
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	2	2

Lisa 15 Seotud osapooled

Juhatuse liikmetele arvestatud tasu oli majandusaastal 55 957 eurot. Eelmisel majandusaastal oli juhatuse liikmete tasu 53 041 eurot. Tähtaja möödumisega seotud juhatuse liikme volituste lõppemisel, juhul kui juhatuse liige uueks ametiajaks ei kandideeri, makstakse MTÜ juhatuse liikmele hüvitist kahe kuu tasu ulatuses. Juhatuse liikme ennetähtaegse tagasikutsumise või juhataja tagasiastumise korral hüvitist ei maksta.

Lisa 16 Liikmete arv

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2021	31.12.2020
Juriidilisest isikust liikmete arv	21	22

Lisa 17 Sündmused pärast aruande kuupäeva

Organisatsiooni põhitegevuse jätkamist lapse õiguste tagamise edendamise suunal toetab kolmeaastase strateegilise partnerluse vormis Sotsiaalministeerium 2021. aastal 224 078 euroga. Projekti „Koostöös laste ja perede heaks!“ viib Lastekaitse Liit ellu koos kolme kaastaotlejast partnerorganisatsiooniga aastatel 2020-2022.

2022-2024.aastal toetab projekti „Kiusamisest vabaks!“ tegevusi Haridus- ja Teadusministeerium kolmeaastase strateegilise partnerluse vormis. 2022.aasta tegevustoetus on kiusamise ennetamise programmis määratud Liidule summas 220 500 eurot.

Projekti „Targalt internetis“ järjekorras kuues projektiperiood algas 2021.aasta märtsis. Lastekaitse Liit koos partneritega viib projektitegevusi ellu Euroopa Komisjoni Euroopa Ühendamise Rahastu toel. 2022.aastal toetab Komisjon Liidu tegevust 18 000 euroga. Projekt kestab 2022.aasta maini. Seitsmes jätkuprojekt on Komisjonile esitatud.

UNICEF toetab arenguskoostööd Gruusia lastemajade süsteemi väljatöötamisel 2022.aastal 10 000 euroga. Projekt kestis 2022.aasta märtsini.

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet toetab 2022.aastal Pivarootsi õppe- ja puhkekeskuse telkmajade renoveerimist 17 497 euroga.

Erasmus+ projektis „GamingGEE“ arendab Liit koostöös Hispaania, Rumeenia ja Tsehhi partneritega välja mängupõhised tööriistad varajase soolise võrdõiguslikkuse hariduse integreeriva mudeli rakendamiseks. Tegevused viime ellu 2022-2024.aastal. 2022.aasta toetuse summa on 15 600 eurot.

Koroonaviiruse pandeemia ning 2022.aasta veebruaris alanud sõjategevus Ukrainas ja sellega seonduv pagulaskriis põhjustavad häireid majandustegevuses. Kuna olukord on ebakindel ning kiirelt muutuv, ei pea juhatus võimalikuks raamatupidamise aastaaruande koostamisel anda kvantitatiivset hinnangut haiguspuhangu ja sõjategevuse võimaliku mõju kohta Grupi järgmise perioodi finantsnäitajatele.

Lisainformatsioon Lastekaitse Liidu kohta

Lisa 18 Bilanss (konsolideerimata)

(eurodes)

VARAD

KÄIBEVARA

	31.12.2021	31.12.2020
Raha	306 873	887 923
Nõuded ja ettemaksud	58 539	112 947
Varud	26 122	15 421

Kokku käibevara **391 534** **1 016 291**

PÕHIVARA

Investeering tütarettevõtjasse	57 558	57 558
Kinnisvarainvesteeringud	362 630	419 781
Materiaalne põhivara	20 876	20 876

Kokku põhivara **441 064** **498 215**

KOKKU VARAD **832 598** **1 514 506**

KOHUSTUSED JA NETOVARA

KOHUSTUSED

Lühiajalised kohustused

Laenukohustused	0	3 525
Võlad ja ettemaksud	39 032	41 529
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	96 717	721 108
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksud	28 448	41 692

Kokku lühiajalised kohustused **164 197** **807 854**

Pikaajalised kohustused

Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	41 988	18 688
---	--------	--------

Kokku pikaajalised kohustused **41 988** **18 688**

KOHUSTUSED KOKKU **206 185** **192 253**

NETOVARA

Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	687 964	674 091
Aruandeaasta tulem	-61 551	13 873

KOKKU NETOVARA **626 413** **687 964**

KOKKU KOHUSTUSED JA NETOVARA **832 598** **1 514 506**

Lisa 19 Tulemiaruanne (konsolideerimata)
(eurodes)

	2021	2020
Liikmetelt saadud tasud	685	770
Annetused ja toetused	610 513	556 266
Tulu ettevõtlusest	80 645	117 585
Muud tulud, sh tulu põhivarade sihtfinantseerimisest	31 819	57 659
Tulud kokku	732 662	732 280
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-260 468	-261 476
Mitmesugused tegevuskulud	-15 712	-7 416
Kaubad, toore, materjal, teenused	-33 566	-38 229
Tööjõukulud	-379 541	-301 750
Põhivara kulum	-95 984	-109 305
Kulud kokku	-785 271	-718 176
Põhitegevuse tulem	-61 609	14 104
Intressitulud	76	0
Intressikulud	-18	-231
Aruandeaasta tulem	-61 551	13 873
Sealhulgas:		
Tulu varade sihtfinantseerimisest	28 171	57 412
Sihtfinantseerimisega kaetud varade kulum	-65 861	-80 543
Aruandeaasta tulem sihtfinantseerimise netomeetodi korral	-23 861	37 004

Lisa 20 Rahavoogude aruanne (otsemeetod) (konsolideerimata)
(eurodes)

Rahavood põhitegevusest	2021	2020
Liikmetelt saadud tasud	225	745
Laekunud annetused ja toetused	984 228	602 206
Laekunud toetuse ettemaksed	0	650 000
Tagastatud kasutamata toetuste ettemaksed	-4 186	-942
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	90 004	108 847
Muud põhitegevuse tulude laekumised	3 648	247
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-959 769	-40 474
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-283 386	-283 392
Toetuse ettemaksed	-39 036	-4 361
Tagastatud toetuse ettemaksed	0	-237
Väljamaksed töötajatele	-372 465	-294 826
Laekunud intressid	76	33
Makstud intressid	-18	-231
Rahavood põhitegevusest kokku	-580 679	737 615
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekumised sihtotstarbelistest toetustest	41 988	0
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-38 834	-51 393
Rahavood investeerimistegevusest kokku	3 154	-51 393
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-3 525	-10 406
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-3 525	-10 158
Rahavood kokku	-581 050	675 816
Raha perioodi alguses	887 923	212 107
Raha muutus	-581 050	675 816
Raha perioodi lõpus	306 873	887 923

Lisa 21 Netovara muutuste aruanne (konsolideerimata)
(eurodes)

	Eelmiste perioodide akumuleerit ud tulem	Netovara kokku
Saldo 31.12.2019	674 091	674 091
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse bilansiline väärtus		-57 558
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil		175 104
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2019		791 637
Aruandeperioodi tulem		13 873
Saldo 31.12.2020	687 964	687 964
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse bilansiline väärtus		-57 558
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil		173 042
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2020		803 448
Aruandeperioodi tulem		-61 551
Saldo 31.12.2021	626 413	626 413
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse bilansiline väärtus		-57 558
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil		181 487
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2021		750 342

Lastekaitse Liidu aruandeaasta müügitulu jaotus vastavalt Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile (EMTAK)

		2021
Metoodiliste materjalide müügitulu (EMTAK 47991)		38 762
Renditulu (EMTAK 68201)		32 999
Koolitusseminaride osavõttasud (EMTAK 85599)		8 447
Kirjanduse müügitulu (EMTAK 47991)		437
Kokku		80 645